БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 210 (19.881). ● 1987 йил 13 сентябрь, якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Жиззах область, Мирзачўл районидаги С. Сегизбоев номли совхознинг Қулатой Новрўзов бошчилигидаги маккажўхорикорлик бригадаси аъзолари «каҳрабо дон»дан юқори ҳосил етиштириш усталари эканлигини яна бир карра исботладилар. Бу коллектив бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитларига қарамай, саксон гектарлик участканинг ҳар гектаридан 74 центнердан маккажўхори дони етиштирди, планда эса гектаридан 43 центнердан ҳосил олиш мўлжалланган эди. Илғор бригада бундан ташқари 936 тонна кўкпоя тайёрлаб қўйди.

Қ. Новрўзов бригадаси КПСС XXVII съездида қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш юзасидан қўйилган вазифаларни бажара бориб, қўшни коллективлар билан бир хил шароитда бўлишига қарамай, энг яхши натижага эришди. Илғор агротехника методларидан моҳирлик билан фойдаланиш, маккажўхори етиштиришнинг интенсив технологиясини жорий этиш—эришилган муваффақиятнинг негизи бўлди.

Механизаторлардан М. Эралиев, У. Новрўзов, сувчилардан С. Исмоилов ва Б. Исмоилов, Т. Кашиев, бригадир ёрдамчиси Д. Қолдибоев юксак маҳорат кўрсатиб зарбдор ишладилар. Бутун ҳосил нес-нобуд қилинмай қисқа муддатда йиғиштириб олинди. Маккажўхорини йиғиштириб олишда комбайнчилардан М. Оролбоев, А. Асанхонов ибрат кўрсатдилар. Улар кунлик нормаларини бир ярим-икки баравар ошириб адо этдилар. Бутун ўрим-йиғим тўрт кунда тугади.

(ЎзТАГ мухбири).

МИНБАРДАН ҚАНДАЙ ФИКРЛАРНИ АЙТАСАН

Ошкоралик ва демократия имкониятлари коммунистлар нутқларида тўла намоён бўлиши керак

ПРАВДА. Орган Центрального Комитета КПСС

Владивосток сут комбинати учун компрессор цехи партия группасининг ҳисобот-сайлов йиғилиши одатдан бошқача ўтди. Партия бюроси йиғилишни имн-жимида, оилавий тусда ўтказишга, корхонанинг энг ўткир проблемаларини муҳокамага қўймасликка уринишига қарамай, йиғилишда талабчанлик билан, қаттиқ гаплашиб олинди. Инженер-механик Н. Рузаев, машинист А. Куликов ва сўзга чиққан бошқа кишилар комбинат раҳбарларининг яроқсиз иш услубини қаттиқ танқид қилибгина қолмай, уни қандай қилиб тузатиш ҳақида конкрет таклифлар ҳам киритдилар.

Партия группаларида, цех ва бошланғич партия ташкилотларида ҳозир ўтаётган ҳисобот ва сайловлар чоғида ана шундай кераклли, етилган масалалар муҳокамаси жуда кўп бўлмоқда. Йиғилишлар демократия ва ошкораликни кенгайтиришга амалда қандай ёрдам бериш мумкинлигини яққол намойиш этмоқда. Ўртоқларча маслаҳатлар, таклифлар, эътирозлар ишни яхшилаб олишга ёрдам бермоқда. Танқидни тўғри, хафа бўлмай, жиззакилик қилмай қабул қилиш муҳимдир. Бу танқидлардан тўғри хулоса чиқариб, ғайратга-ғайрат қўшиб, бутун кучни камчиликларни тугатишга қаратиш лозим.

Ҳаётимизнинг, партия турмушининг ҳамма соҳаларида қайта қуриш кенг авж олиб бораётган ҳозирги пайтда юз бераётган жараёнлар ҳақида коммунистларнинг фикрини билиш ғоят муҳимдир. Қандай резервлар ҳали ишга солинмаган! Авж олдирилган ишларга нималар ва кимлар тўсқинлик қилмоқда! Булар шунчаки саволлар эмас. Бу саволларга жавобларни партия ташкилотларида ўтаётган йиғилишларда ҳам, шунингдек партия комитетларининг пленумларида ҳам шошма-шошарликсиз ва сафсатабозликсиз, биргаликда қидириб топиш керак. Минбардан ўз фикрини айтмоқчи бўлган ҳар бир киши мутлақо аниқ мақсадга эга бўлиши: энг долзарб масалаларни умумий муҳокамага киритиши, ишни яхшилаш юзасидан ўз фикрларини таклиф қилиши лозим.

Ҳозир партиявий муҳокамаларнинг ўзи янада амалий тус олиб бормоқда, деб бемалол айтиш мумкин. Кўпгина партия ташкилотларида йиғилишларни, пленумларни ўтказиш усули ҳам, уларнинг мазмуни ҳам тубдан ўзгармоқда. Ўткир ва принципиал чиқишларни эндиликда кимларнингдир обрўсига путур етказиш, деб ҳисоблашмаяпти. Оддий ишчилар, ўрта бўғин раҳбарларининг овози ишончлироқ, дадилроқ янграмоқда.

Яқиндагина лаганбардорлар ва тилёғламачилар ғаразли мақсадлари учун минбардан осонгина фойдаланиб келган эдилар. Улар қандай сўзлаш ҳақида бутун бир «фан»ни ўйлаб чиқарганлар. Улар ўткир масалаларни четлаб ўтиб, ўз раҳбарларини оғиз кўпиртириб мақтаганлар. Жуда кўп йиғилишлар ва пленумлар бирор ишкал чиқмаслиги учун нутқлар ҳам олдиндан ёзилиб ўтказилганлиги ҳеч кимга сир эмас. Кўпинча йиғилишда ҳозир бўлганлар минбарга ким чиқишини, нима ҳақда гапиришини билэр эдилар. Кутилмаганда турғунлик ёки суиистеъмол, қонунни бузишлар ҳақида гап бошлаши мумкин бўлган «осойишталикни бузувчилар» минбарга чиқмасликлари учун нотиқлар рўйхати олдиндан тузиб қўйилларди.

Эндиликда вазият бошқача бўлиб бормоқда. Одамлар минбарга бошқа режалар ва вазифалар билан чиқмоқдалар. Ҳаққоний, самимий нутқлар тобора тез-тез янграмоқда, бу нутқлар залнн ҳаяжонга солмоқда, ўйлашга мажбур қилмоқда. Қайта қуриш тарафдорлари бўшашувчилик ва бепарволик иллатини зўр ғайрат билан супуриб ташламоқдалар. Лекин шуни эсда тутиш муҳимки, сўз, у ҳатто конкрет, юракдан отилиб чиққан ва зарур бўлган тақдирда ҳам фақат ишнинг бошланиши холос. Энг муҳими натижадир. Шу сабабли фойдали тажрибанинг ҳар бир зарраси, ҳар бир амалий таклиф ва танқидий мулоҳаза қайта қуришни жадаллаштиришга албатта хизмат қилиши лозим. Яхши қарорлар практикада оғишмай амалга оширилиши муҳимдир. Бу эса ишлаб чиқариш жараёнини такомиллаштиришга ҳам, одамларни тарбиялашни яхшилашга, тартиб, уюшқоқлик, интизомни мустаҳкамлашга ҳам ёрдам беради.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ип йигирув фабрикасида бундай бўлди. Саралаштириш цехининг контролери Н. Минеева цех партия ташкилоти бюросида ҳисоб беришга тайёрланаётиб, икки участкадаги ишларни хронометраж қилди. У вақт сарфини ҳисоблаб чиқиб, бу участкаларни бирлаштириш ва унумсиз меҳнат билан банд бўлган одамлар сонини қисқартириш мумкин, деган хулосага келди. Ёш коммунистнинг таклифини коллектив қизғин қўллаб-қувватлади. Гап амалий ишга айланди.

Такрор айтамизки, ҳатто долзарб муаммолар ҳақидаги беҳуда гаплар ҳам ҳеч кимга фойда келтирмайди. Ишчанлик партия ишининг энг муҳим хусусияти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. Шу сабабли партия комитетлари ва бюролари жойлардан айтилган таклифларга сезгирлик билан қулоқ солишгина эмас, бу таклифларнинг тезда амалга оширилишига эришишлари шарт. Ҳозирги вақтда ақлли фикрга, яхши маслаҳатга тезкорлик, манфаатдорлик билан муносабатда бўлиш салмоқли натижалар беришини кўрсатувчи мисоллар жуда кўп. Кадрларга нисбатан талабчанликни кучайтириш, қабул қилинаётган қарорларнинг сўзсиз бажарилишига эришиш муҳимдир.

Бироқ биз ҳаммада ва ҳар бир кишида ана шундай ўзгаришлар бўляпти, десак нотўғри гапирган бўлардик. Газетхонлар почтаси ҳам, ўртоқларнинг шахсий мурожаатлари ҳам хотиржам бўлиш мумкин эмаслигидан далолат бермоқда. Ўз вақтида ишлаб чиқилган танқидни бўғиш, сафсатабозлик, кўзбўямачилик методлари ҳали ҳам мавжудлигини, ҳали ҳам амал қилаётганини виждонан, очиқ тан олиш керак. Баъзи жойларда ҳали ҳам бюрократик усуллардан фойдаланилмоқда. Бундай усуллар замонавий шароитларга маккорлик билан мослаштирилганлиги ҳаммасидан ҳам хавфлироқдир. Янги чиққан сафсатабозлар тўғри шиорларни такрорламоқдалар. Кўпинча мақтанчоқни фош қилиш қийин бўлади, чунки у гўё тўғри гапларни гапираётгандек туюлади. Лекин унинг гапидаги дабдабаларни улоқтириб ташласанг, ҳеч нарса қолмайди. Ҳозир иш ҳақида сохта ташвишларнинг ортига тилёғламалик ҳам моҳирлик билан яширинмоқда. Танқидга жон деб қўшилишади, бош ирғаб унга миннатдорчилик билдиришади. Баъзан эса чекка-чеккада туриб: сен мана бу иш учун мени танқид қил, мен эса мана бу иш учун сени танқид қиламан, деб келишиб олишади. Кўпинча муҳокама чоғида ўртоқларча баҳс, мунозара, фикрлар тўқнашуви бўлмаяпти. Кўплар ҳали ҳам ишдаги камчиликлар ва ўз раҳбарларининг хулқ атворидаги нуқсонлар ҳақида гапиришдан чўчишяпти, шундай ҳам бўлмоқдаки, бундай гаплар қўллаб-қувватланмай қоляпти.

Полтавадаги «Электромотор» заводининг катта инженери В. Северина редакцияга мурожаат қилди. У партия йиғилишида сира кечиктирмай ҳал этишни талаб қилувчи масалаларни кўтариб чиқди. Давлат ҳисоботини бузиб кўрсатиш, брак маҳсулот чиқариш, қонунга хилоф равишда мукофот олиш фактлари, корхона директорининг қўполлиги очиб ташланди. «Йиғилишда район ва шаҳар партия комитетларининг ходимлари иштирок этганларига қарамай, менинг гапларимга ҳеч ким эътибор бермади, дейилади мактубда.— Кейинги йиғилишда яна минбарга чиқдим, яна ҳеч ким қўллаб-қувватламади». Шунга қарамай, хат автори адолатга эришишга, айбдорлар жазоланишига муваффақ бўлди, бунинг учун юқори партия органларига мурожаат қилди. Лекин келинг, ўйлаб кўрайлик: коллективдаги бошқа коммунистлар нега оғизларига талқон солиб олишди! Бу ҳам етмагандек, принципиал ходимани сен завод ватанпарвари эмассан, уйдаги сирни кўчага олиб чиқяпсан, деб айблашди. Яширинча қўшиб ёзиш фактлари унга қандай маълум бўлиб қолганлигини текширишни талаб қилишди. «Мени асоссиз ҳақорат қилиб, шахсиятимга теккан бақироқларни ҳеч ким тўхтатмади, — деб ёзади сўнгра Северина. —Аксинча, залда шовқин-сурон кўтарилганда ва ҳатто ҳуштак чалишганда райком секретари билан директор менинг кўзимга қараб, мамнун кулиб туришарди».

Партиядош ўртоқларнинг гапларига бундай муносабатга йўл қўйиб бўлмаслигини эслатишга ҳожат бўлмаса керак. Танқидий гаплар учун қувғин қилишга қатъий чек қўйиш, айбдорларни қаттиқ жазолаш пайти келди. Ўз-ўзидан равшанки, ким минбарга олижаноб мақсадлар билан, ким эса ўч олиш учун чиққанлигини фарқлай билиш керак.

Ҳозирча эса шундай бўлмоқдаки, йиғилишларда ва пленумларда баъзи бировлар ўз раҳбарларига ҳуруж қилиб, қуруқ гаплар билан чиқмоқдалар, амалда жаранглаб эшитилган фош қилувчи жумлалар эса асоссиз бўлиб чиқяпти. Нотиқларнинг ўзлари жиддий айбдор бўлиб, улар ўз айбларини бошқаларга тўнкашга уринмоқдалар. Қисқаси, шахсий хафагарчиликлар танқидга сабаб бўлмоқда. Баъзилар эса кейинчалик ўзларини хавфсиз қилиб олиш учун яъни бирор гап бўладиган бўлса танқид қилганим учун ўч олишяпти деб, жар солиш учун минбарга чиқиб, танқидбозлик қилмоқда.

Хўш, ўртоқ коммунист, минбарга қандай фикр билан чиқяпсан! Одамларга нима демоқчисан! Уларни яхшироқ ишлашга даъват эта оласанми ёки хўжакўрсинга ўзингни фаол қилиб кўрсатасанми! Бугун сендан илҳомбахш, пухта ўйланган аниқ гапларни кутишмоқда. Қайта қуриш учун жуда зарур бўлган, кейинчалик конкрет ишларга айланадиган гапларни кутишмоқда.

(«Правда»нинг 1987 йил 12 сентябрь сонидаги бош мақоласи).

ҲОСИЛ-87

● ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! Республикамизда пахтани танлаб териш бошланди. Ишда суръат ва сифат бирлигини таъминлаб, хирмонларнинг тезроқ юксалишига эришайлик!

● Дефолиацияни тез ва соз ўтказиш шу куннинг муҳим вазифасидир!

● Йиғим-теримда қатнашадиган барча техника воситалари ишга шай бўлсин!

● Социалистик мусобақанинг оммавийлиги, ошкоралиги ва таъсирчанлигини таъминлаш мавсумни муваффақиятли якунлаш гаровидир!

УЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МЕХАНИЗМЛАРГА ТАЯНИБ

Андижон пахта тозалаш заводига Олтинкўл райони далаларидан «оқ олтин» янги ҳосилининг дастлабки тонналари келтирилди. Юбилей йили пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарлик чоғида ишларнинг пухта ташкил этилганлиги олтинкўлликларга пахта топширишда область районлари ўртасида пешқадам бўлишга ёрдам берди.

Район пахтакорлари бу йилги ҳосилнинг ҳаммасини студентлар ва шаҳарликларни ҳашарга чақирмай йиғиштириб олишга аҳд қилдилар. Бунинг учун ҳамма хўжаликларда меҳнатга лаёқатли кишилар олдиндан ҳисобга олинди, кундалик иш нормаси белгиланди. Аммо йиғим-терим ишларининг асосий оғирлиги машиналар зиммасига юкланади. Ҳосилнинг учдан икки қисми комбайнлар билан териб олинади.

Андижон области.

МАШИНА ТЕРИМИ ОЛДИДАН

Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозида пуркагичлар машина теримига ажратилган участкаларга олиб чиқилди. Хўжаликдаги пахтазорларнинг учдан икки қисмидан кўпроғи эса машина теримига ажратилган.

Бойсун районидаги Ойбек номли совхозда, Шўрчи районидаги Энгельс номли колхозда, бошқа бир қанча хўжаликларда ҳам ғўзани ерда ишлатиладиган машиналар билан дефолиация қилишга киришилди. Сурхондарё областида бу йил шу усулда ғўза барги тўктириладиган майдон икки баравардан кўпроқ ортади. Бунинг учун 610 та ОВХ пуркагичи мавсумга тахт қилиб қўйилган.

Сурхондарё области.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Хоразм	1,29	2,55
ҚҚАССР	0,23	0,65
Сурхондарё	0,15	0,56
Қашқадарё	0,16	0,31
Андижон	0,13	0,30
Фарғона	0,01	0,02
Республика бўйича:	0,15	0,33
Шу жумладан ингичка толали пахта:		
Сурхондарё	0,22	0,84
Қашқадарё	0,01	0,01
Республика бўйича:	0,14	0,53

ЯНГИ ҲОСИЛ ТОЛАСИ

Ҳазорасп пахта тозалаш заводида қабул қилиб олинган дастлабки тонна пахталарни одатдагидек бунтлаб ўтирмадилар. Яхши қуритилган хом ашё дарҳол қайта ишлана бошланди. Бир соатдан кейин эса янги ҳосил толаси тойланди.

Бу ерда қуритиш — тозалаш цехларининг бир маромда жадал ишлаши ҳақида оғизда эмас, амалда жон куйдиришди. Бундай цехлар хўжаликларнинг ихтиёрига бериб қўйилди. Эндиликда пахтани қуритиш ва дастлабки тозалаш ишларини пахтакорлар ўз зиммаларига олдилар.

Завод ишчилари меҳнатига янгича ҳақ тўлаш жорий этилганлиги ҳам иш сифатига таъсир қилди: тола сифати қанчалик яхши бўлса, мукофот пули ҳам шунча кўп бўлишини цехларда ҳам, тайёрлов пунктларида ҳам ҳар бир киши билади.

Хоразм области.

ПАХТАКОРЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

Республика пахтазорларида масъулиятли палла бошланди. Хўжаликлар етилган пахтани тера бошладилар, оммавий равишда дефолиация қилишга киришдилар. Бу ишни қандай қилиб уюшқоқлик билан қисқа муддатларда ва сифатли ўтказиш масалалари пахтакорлар кенгашининг 12 сентябрь куни Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетида бўлиб ўтган мажлисида муҳокама қилинди. Мажлисда агросаноат комплексининг етакчи мутахассислари, олимлар, метеорологлар, медиклар, авиаторлар, хўжаликларнинг вакиллари қатнашдилар.

Мажлисда сўзга чиққан нотиқлар республиканинг турли зоналарида ғўзанинг ривожланиш ҳолатига объектив баҳо бердилар, ҳосил терими даврида об-ҳавонинг қандай бўлиши ҳақидаги маълумот билан таништирдилар, дефолиациянинг самарали усуллари ҳақида гапирдилар. Ҳосилнинг кеч етилиши пахтакорларни мураккаб аҳволга солиб қўяётганлиги қайд этилди. Шу сабабли ишда айниқса интизомли бўлиш ва уюшқоқлик кўрсатиш лозим.

Кенгаш мажлисида бу йилги шароитларда пахта теримини ташкил этишга оид аниқ-равшан тавсиялар қабул қилинди. Бу тавсиялар матбуотда эълон қилинади.

(ЎзТАГ).

Механизатор минбари

ҲАШАРЧИЛАРСИЗ

Далаларда олтин куз нафаси сезилиб қолди. Бепоён пахтазорларда мўл ҳосил етиштирилди. Бу йил табиат инжиқликлари туфайли ғўза ривожи кечиккан бўлса-да, лекин кўнглимиз тўқ. Ҳозир ҳар бир туп ғўзада ўртача 10—12 тадан бўлиқ кўсак бор. Шу кунларда эса пахтанинг тезроқ, созроқ очилиши ва машина теримини барвақт бошлаш учун курашни кучайтириб юбордик.

Совхозимизда 3446 гектар пахта майдони мавжуд. Бу йил ҳар гектаридан 29 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилганмиз. Ҳозирги мураккаб шароитда теримни механизациялаштириш алоҳида аҳамият касб этади. Пахта кечки. Демак, уни қисқа муддатларда йиғиб-териб олишимиз зарур. Фақат бугина эмас. Терим машиналаридан кенг фойдаланиш иқтисодий кўрсаткичларни яхшилашнинг муҳим воситасидир. Ўтган йили совхозимизда машинада пахта териш плани ошириб бажарилган эди. Натижада четдан ҳашарчилар жалб этишни камайтирдик. 1985 йилда совхозда ҳашарчиларга 298 минг сўм сарфланган бўлса, 1986 йилда бу янада камайди. Теримда қўл меҳнатининг салмоғи қисқарди.

Бу ўз навбатида совхоз экономикасининг ривожига ижобий таъсир кўрсатяпти. Ёнма-ён бригадалардаги иқтисодий вазиятни таҳлил этиш ҳам теримни механизациялашнинг афзалликларини кўрсатиб турибди. Чунончи, «СССР 50 йиллиги» бўлимининг А. Ҳасанов бошлиқ бригадаси ўтган йили ялпи ҳосилнинг 65 процентини машиналарда териб олди. Йил якунида бригада ишчиларининг ҳар бир сўм даромадига 1 сўму 42 тийиндан қўшимча ҳақ тўланди. Шу бўлимдаги қўшни Т. Бўтаев бошлиқ бригадада эса пахтанинг атиги 28 проценти машинада терилди. Ишчилар ҳар бир сўм иш ҳақига 86 тийиндан қўшимча пул олдилар, холос. Машинада пахта теришнинг иқтисодий афзаллиги катта, лекин бунинг социал-маънавий томони-чи? Ахир уч ойлаб ўқишдан қолиб далада юрадиган фарзандларимиз, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг талабаларини кўз олдингизга келтиринг. Улар тўлиқ билим олишса, корхонасидаги, идорасидаги ишини ташлаб этак боғлаб пайкалга чиққан ишчи-хизматчилар ўз юмушларини ўзлари вақтида бажарсалар деймиз.

Ваҳолонки, кейинги пайтларда терим машинасининг конструкцияси мукаммал эмас, пахтани тўкади, ифлослантиради, кўсакни ғажийди, деган баҳоналар билан антимеханизаторлик кайфиятида юрган раҳбарлар ҳам йўқ эмас. **Яқин-яқинларда ҳам қишлоқда механизаторнинг обрўси жуда баланд эди. Афсуски, кўп соҳаларда бўлгани сингари машинада пахта теришда ҳам юз берган қўшиб ёзишлар бу обрўга андак соя солди. Эндиги муҳим вазифамиз — механизаторнинг пок маънавий қиёфасини, ҳалол меҳнатини яна элга кўрсатишдир.** Бунинг учун эса пахтаси машинада териладиган пайкалларни белгилаб, уларни тўлиқ тайёрлаш, мавжуд техникани барвақт сифатли созлаш, терим-транспорт отрядлари ишини пухта планлаштириб олиш, уларнинг икки сменада ишлашини йўлга қўйиш даркор.

Мен ўзим ўтган йили пахта териш машинам бункеридан 162 тонна «оқ олтин» тўкдим. Республика комсомоли ташкил этган «150 тонначилар» клуби аъзосиман. Ўтган йилги пахта мавсуми тугаши биланоқ, йиғим-терим даврида ишлатиладиган техника ва агрегатлар ремонтини бошлаб юборгандик. Иш пишиқ-пухта ташкил этилганлиги, ремонтчилар орасида ўзаро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилганлиги туфайли мавжуд техникани белгиланган муддатларда созлашга эришдик.

Ҳозиргача 44 та пахта териш машинасининг ҳаммаси сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган. Долзарб паллада панд емаслик чораларини кўряпмиз. Мавсумда кўпроқ ишдан чиқадиган қисмлар — шпиндель, чўтка, болт, гайкаларни етарли миқдорда ғамлаб қўйдик. Терим-транспорт отрядлари тузилиб, графиклар белгиланди. Дефолиацияни фақат заҳарсиз УДМ препарати билан табақалаб ўтказиш чора-тадбирларини кўриб қўйдик.

Бу йилги йиғим-терим қисқа, лекин тиғиз бўлиши кутиляпти. Шуни айтиш керакки, бу мавсум фақат ҳосил учун эмас, балки, терим машинасининг, механизаторнинг обрўсини кўтариш учун ҳам кураш даври бўлади. Механизациянинг обрўсини кўтариш эса ўз навбатида механизаторнинг тажрибаси, меҳнатсеварлиги, техникани пухта билишига боғлиқ.

Совхозимиз меҳнаткашлари 1987 йил пахта ҳосилининг 60 процентдан кўпроғини машиналарда теришни мўлжаллашяпти. Четдан ҳашарчи жалб этилмайди, дея аҳд қилганмиз. Юбилей йилида ишчиларимиз ташаббус билан чиқишди. Совхоз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги нишонланадиган кунга қадар хўжаликнинг барча соҳаларида икки йиллик планларини бажаради, дея сўз бердик.

Яқинда ҳаётимда жиддий воқеа содир бўлди. **Мени КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишди. Қабул пайтида коммунистлар келгуси режаларим ҳақида сўрашганда «Пахта териш машинаси механизаторининг обрўсини ошириш учун қўлимдан келган барча ишни қиламан», деб жавоб бердим.** Бу йилги мавсум мана шу мақсадим йўлидаги биринчи имтиҳон бўлади.

А. ШОМУРОДОВ,
Фрунзе районидаги Жданов номли совхоз механизатори.

ИЛМ-ФАН БИЛАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ АЛОҚАСИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Ш. Мусаев номидаги Қорақалпоғистон деҳқончилик илмий-тадқиқот институтида бўлиб ўтган зона илмий-амалий конференциясида КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорлари асосида Амударё этакларида агросаноат комплексини ривожлантиришнинг илмий истиқболлари ҳамда илм-фан билан ишлаб чиқариш алоқаларини мустаҳкамлаш вазифалари муҳокама қилинди. Конференцияда Автоном республика, Хоразм ва Ташовуз областларининг партия ва совет ходимлари, мутахассислари, олимлари қатнашдилар.

Регионда ўтказилаётган илмий-тадқиқотларнинг самараси замон талабларига мос эмаслиги уқтирилди. Куч ва маблағларни сочиб юборишга, мавзу такрорланишига йўл қўйилмоқда. Илмий ишланмаларни ишлаб чиқаришга жорий этиш практикаси тубдан яхшилашни тақозо этади. Шу зона хўжаликларида деҳқончилик ва чорвачиликнинг илмий асосланган системалари ҳамон қўлланилмаяпти.

Конференция Амударё этакларида табиий-иқтисодий имкониятлардан фойдаланишни яхшилаш юзасидан тавсиялар қабул қилди.

(ЎзТАГ).

Актив йиғилиши

ҚАРШИ, 12 сентябрь (ЎзТАГ). Бу ерда бўлиб ўтган область партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорлари асосида 1988 йилги социал-иқтисодий тараққиёт комплекс планларини ишлаб чиқиш борасида Қашқадарё область меҳнат коллективларининг вазифалари муҳокама этилди. Область ижроия комитетининг раиси А. Г. Кадин доклад қилди.

Йиғилишда Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари И. А. Каримов нутқ сўзлади.

• *Мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз*

ҚОЛОҚЛИК ТУГАТИЛМОҚДА

Бу корхона кейинги йилларда қолоқлар сафида эди. Маҳсулот реализация қилиш топшириқлари ҳам ўлда-жўлда қолиб кетарди...

Тошкент ёғ-мой комбинати коллективи қолоқлик сабабларини аниқлаб, камчиликларни таг-томири билан тугатишга аҳд қилди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан юксак мажбуриятлар қабул қилинди. Жумладан, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини 9,6 процентга, меҳнат унумдорлигини 1986 йилдагига нисбатан 3,4 процентга ошириш мўлжалланди. 1987 йил план топшириқларини 29 декабргача бажариб, пландан ташқари 1 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш кўзда тутилди. Бу билан ўтган йилги қарзни қоплашга эришиш мўлжалланган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев докладида таъкидланганидек, «Қайта қуришнинг муваффақияти кадрларимиз ўзгаришлар зарурлигини қанчалик тез ва чуқур англаб етишларига, партия йўлини қанчалик ижодий ва собитқадамлик билан ўтказишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир».

Корхонада йил бошиданоқ кадрлар масаласини ҳал қилишга алоҳида эътибор берилди. Бу ерга янги директор келди. Меҳнат интизомини бузадиган, корхона мулкини талон-торож қиладиганлар билан хайрлашилди. Айниқса, ташмачиларга қарши кескин кураш бошланди. Техника тараққиётига алоҳида эътибор берилди. Цехларга янги, серунум машиналар қўйилди. Қўл меҳнати жараёнлари механизация зиммасига юкланди. Янги дастгоҳларни ишлатувчи малакали кадрлар кўпайди.

Комбинатда 300 ўринли клуб, 400 ўринли болалар боғчаси ишлаб турибди. Айниқса, корхона территориясида очилган озиқ-овқат ва сабзавотлар магазини кўпчиликка манзур бўляпти. 50 ўринли профилакторий қурилди.

Қурилган бундай тадбирлар пировардида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга хизмат қилмоқда. Натижада корхонада ойига 7,2 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаб, реализация қилишга эришилаётир. Етти ойлик план топшириқлари муддатидан илгари бажарилиб, планга қўшимча 1,2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 11,2 процент ошди. Ярим йил ичидагина 1604 тонна оқланган ёғ, 37 тонна маргарин, 17 тонна майонез, 114 тонна ўсимлик мойи, 245 тонна халқ истеъмоли моллари тайёрланди. Маҳсулот ишлаб чиқариш таннархининг камайиши ҳисобига қўшимча 182 минг сўм соф фойда олинди.

Корхонадаги 36 бригаданинг 22 таси бригада пудрати усулида ишлаётгани ҳам катта самара бермоқда. Келгусида бундай бригадалар сони янада кўпаяди.

Комбинатда социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Цехлар ва бригадалар ўзаро беллашиб ишламоқдалар. Мусобақа пешқадамлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. М. Сойибназарова, М. Йўлдошева, Э. Иброҳимов, Ҳ. Комилова, Ю. Алексеев, К. Бегматова, З. Азимова ва бошқалар кўпчиликка ибрат бўлишаётир.

— Эришаётган ютуқларимиз билан бирга камчиликларимиз ҳам кўп, —дейди корхона директори А. Жамолов. —Беш йиллик планига кўра маргарин ишлаб чиқариш икки баравар, майонез тайёрлаш саккиз баравар, оқланган ёғ тайёрлаш бир ярим баравар ортиши керак. Бундай вазифани амалга ошириш учун цехларимиз қувватини ошириш, уларни реконструкция қилиш керак.

Комбинат раҳбарлиги бу борада Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига бир неча бор мурожаат қилди. Лекин лойиҳалаштириш ва реконструкция ишлари учун капитал маблағ ажратилмаяпти. Шу сабабли комбинат қувватини оширишнинг иложи бўлмаяпти. Бунинг устига Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети маргарин маҳсулотлари жойлаштириладиган картон қутилар олишга етарли даражада фонд ажратмаяпти. Картон қутиларнинг етишмаслиги натижасида маргарин цехидаги иш мароми бузилиб, маҳсулот сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Кейинги пайтларда корхонада шиша идишлар ҳам етишмаяпти. Аслида бу ерда ишлатиладиган ҳамма шиша идишларнинг 10 процентигина янги бўлиши планлаштирилган. Қолган 90 проценти эса аҳолидан қабул қилинган шиша идишлар бўлиши керак. Лекин корхонага бунча шиша идиш қайтиб келмаяпти. Савдо ташкилотлари эса аҳолидан ёғ идишларини жуда кам қабул қиладилар. Агар магазинларда ёғ идишлари ҳам кўплаб қабул қилинса, бундан аҳоли ҳам, комбинат ҳам манфаатдор бўларди. Бундан ташқари, қадоқланган ёғ ишлаб чиқарадиган учта цех ишчилари ҳам мукофотдан маҳрум бўлишмасди.

Комбинатда уй-жой масаласини ҳал қилиш ҳам мураккаб муаммолардан бири бўлиб турибди .1978 йилдан бери корхонага биронта ҳам квартира ажратилмади. Тошкент шаҳар ижроия комитетига улуш қўшиш йўли билан уй-жой қуриш учун 1985 йилда юз минг сўм, 1986 йилда 150 минг сўм ўтказилди. Ижрокомдагилар келгуси йилдагина ўнта квартира беришга ваъда қилишган. Бу албатта кам.

Комбинат ишчиларига транспорт хизмати кўрсатишда ҳам кўп муаммолар бор. Кечаси ишлайдиганларга корхона автобуси хизмат кўрсатади. Лекин кундузлари-чи? Кундуз куни шаҳар транспорти ёмон ишлаяпти. Айниқса 26-, 102-автобуслар графикка риоя қилмаслиги оқибатида кўпчилик ишга кеч келяпти.

Комбинат коллективи Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига муносиб совғалар тайёрлашга ҳаракат қиляпти. Шу йил бошида янги маҳсулотлар ишлаб чиқарила бошланди. Бу «Баҳор» номли қадоқланган пахта ёғидир. Ўтган етти ой ичида 26 тонна ана шундай маҳсулот реализация қилинди. Корхона коллективи шонли юбилей шарафига ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиши учун юқорида айтиб ўтилган муаммолар ижобий ҳал қилинса, айни муддао бўларди.

М. АВЕЗОВ.
Ш. МИРҲАБИБОВ.

ҚАЙТА ҚУРИШДА ЁШ ДЕПУТАТНИНГ ЎРНИ

12 сентябрь куни Тошкентда «Қайта қуриш ва ёш депутат» мавзуида республика семинар-кенгаши ўтказилди. Унда Ўзбекистон ССР Олий Советининг юздан ортиқ депутати, область Советларининг ёшлар ишлари билан шуғулланувчи доимий комиссияларининг раислари, республика Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми, область ижроия комитетлари, область комсомол комитетлари ва Тошкент шаҳар комсомол комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ёш депутатларнинг вазифаларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг вакиллари, олимлар ўз докладларида партия совет жамиятининг барча соҳаларида бошлаган революцион қайта қуришни амалга оширишда ёш депутатлар жуда катта роль ўйнаши зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Халқ республика давлат ҳокимиятининг олий органида ўз манфаатлари ифодалашни ишониб топширилган кишилар олға томон ҳаракатимизга халақит бераётган барча эскиликларга, умрини яшаб бўлган нарсаларга қарши курашнинг олдинги сафларида бўлишлари кераклиги таъкидланди. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш программасини рўёбга чиқариш белгиланган марраларга эришишда депутатларнинг роли ва масъулияти янада оширилишини кўзда тутади. Халқ сайлаб қўйган ёш депутатлар Советлар сессияларининг самарадорлигини оширишга, депутатлар группалари, постлари ишини кучайтиришга эришиш учун кўпроқ ижодий куч-ғайрат сарфлашлари зарур. Улар одамларни тўлқинлантираётган барча проблемаларни ҳар томонлама ўрганишлари, сайловчилар билан бевосита ва норасмий мулоқотда бўлиш маҳоратини эгаллашлари керак.

Саноат ишлаб чиқаришини интенсивлаш, меҳнат коллективларини тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини бошқаришга ўтказиш, одамларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилаш, Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонунига қатъий риоя этиш ёш депутатларнинг доимий диққат марказида бўлиши керак, деб уқтирилди семинар-кенгашда. Республика Олий Советининг депутатлари депутатлик фаолияти соҳасида тўпланган тажрибаларини ўртоқлашдилар. Семинар қатнашчиларининг саволларига жавоб қайтарилди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

12 сентябрь куни Тошкентда Ўзбекистон Илмий-техника жамиятларининг VII съезди бўлди.

Олдинги съезддан кейин ўтган беш йил ичида илмий-техника жамиятлари ҳаётида кўпгина ўзгаришлар рўй берди. Минглаб синчков, ижодий фикрловчи кишилар уларнинг сафига келиб қўшилдилар: эндиликда илмий-техника жамияти ҳақиқий аъзоларининг сони 352 минг кишидан, бошланғич ташкилотлари аъзоларининг сони тўрт минг кишидан ошди. Илмий-техника жамиятларининг ижодий активлиги ошиб, уларнинг фаолият соҳаси кенгайди. Ўзбекистон Илмий-техника жамиятлари республика кенгашининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Т. Рашидовнинг докладида илмий-техника жамиятларини қизиқтираётган соҳалар: пахтачилик, микроэлектроника, ҳисоблаш техникаси, приборсозликни автоматлаштиришни ривожлантириш, қуёш энергиясидан фойдаланиш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш, ер ва сувдан оқилона фойдаланиш... каби соҳалар таърифлаб берилди.

Илмий-техника жамиятларининг коллективлари фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, энг янги техника ва технологияни жорий этишга янада салмоқли ҳисса қўшишлари керак, деб уқтирилди докладда ва делегатларнинг нутқларида. Ўзбекистонни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг беш йилликка мўлжалланган давлат планида республика Илмий-техника жамиятининг ташаббуси билан катта-катта халқ хўжалиги проблемалари юзасидан 64 та таклиф киритилди. Илмий ғоялар ва техникавий янгиликларни жорий этиш соҳасидаги ишларни давом эттириш ва кучайтириш — илмий-техника жамиятларининг КПСС XXVII съезди йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган энг муҳим вазифасидир.

Беш йиллик мобайнида Ўзбекистонда илғор базавий технологияларни қўллашни бир ярим-икки баравар кенгайтириш, халқ хўжалигининг бутун-бутун тармоқларида сифат жиҳатидан силжишларга эришиш мўлжалланади.

Шу билан бирга, съездда айтиб ўтилганидек, республиканинг бир қанча областларида илмий-техника жамиятларининг ҳатто бошланғич ташкилотлари тузилмаган корхоналар ва тармоқлар бор.

Съезд резолюция қабул қилди ва Ўзбекистон Илмий-техника жамиятлари республика кенгашининг янги составини сайлади.

Съездда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. В. Сударенков нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ)

„ҲУЖУМ" ҲАРАКАТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Улуғ Октябрь революциясининг ғалабаси ва мамлакатимизнинг социалистик қурилишда эришган улуғвор ютуқлари хотин-қизларнинг озодликка, амалий тенг ҳуқуқлиликка эришиб, ижтимоий-сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётда актив қатнашчиларини таъминлади.

СОЦИАЛИЗМ БЕРГАН БАХТ

Хотин-қизларимизнинг озодлиги учун кураш В. И. Ленин номи билан боғлиқ. Доҳий ўзининг кўпгина асарларида фақат социализмгина аёлнинг эркак билан ҳақиқий тенглигини таъминлаши, шу билан бирга пролетар революцияси ғалабасининг ўзи ва социалистик жамиятнинг муваффақиятли қурилиши жуда кенг хотин-қизлар оммасининг актив иштирокидагина барпо бўлишини уқтирган. Жумладан, доҳий 1920 йил февралида «Пролетариат хотин-қизларни тўла озодликка эриштирмасдан туриб, тўла озодликка эга бўла олмайди», — деб ёзди. (ТАТ. 40-том, 182-бет).

Октябрь ғалабасидан сўнг В. И. Ленин ташаббусига биноан хотин-қизларнинг тенгсизлигига ҳам юридик, ҳам сиёсий жиҳатдан барҳам берувчи бир қатор қонун актлари қабул қилинди. 1917 йилда никоҳ ва ажралиш тўғрисида Совет давлатининг дастлабки декретлари чиқарилди. 1918 йилда биринчи Совет Никоҳ-оила кодекси қабул қилинди. Хотин-қизларнинг сиёсий ва юридик жиҳатдан тенг ҳуқуқлилиги РСФСРнинг 1918 йилги Конституциясида мустаҳкамлаб қўйилди. Кейинчалик оналик ва болаликни, хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва бошқа шу масала билан боғлиқ тадбирий чоралар амалга оширилди.

В. И. Ленин Совет Шарқи хотин-қизлари билан учрашган ва суҳбатлашганлигини миннатдор авлод сира унутмайди. Москвада ўзбек хотин-қизларининг делегацияси билан учрашар экан, Владимир Ильич уларни халқнинг яратувчилик фаолиятида фаол иштирок этишга чақирди. Н. К. Крупская эслашича, доҳий энг қуйидагилар оёққа турди, энди мамлакатимизда социализм ғалабаси тайин, деган эди.

Ўзбекистон хотин-қизларининг асрлар чўрилигидан эркинликка чиқарилиши Коммунистик партия билан Совет ҳукумати чор Россияси чекка ўлкалари халқларининг амалдаги тенгсизлигини тугатиш бўйича қилган жуда катта ишнинг таркибий қисмидир. Совет ҳокимияти маҳаллий шарт-шароитларни ҳисобга олиб, умумий қонунчиликка қўшимча равишда туб миллатлар хотин-қизларини эркинликка чиқаришга қаратилган махсус декретлар қабул қилди. Кўпхотинлилик, қалин, зўрлаб эрга бериш таъқиқланди. Аёлларнинг 16 ёшга тўлгандан кейин никоҳга ўтиши белгилаб қўйилди. Никоҳ тузишда хотин-қизларга тўла эркинлик берилди.

Бироқ бу декрет ва қонунларнинг қабул қилиниши хотин-қизларнинг озодликка чиқишини ҳали амалда ифода этмасди. Қабул қилинган қонунларни амалга ошириш учун қийин ва мураккаб шароитларда ташкилотчилик, тушунтириш ва тарбиявий ишлар амалга оширилиши лозим эди.

Совет органлари маҳаллий шарт-шароитларни ҳисобга олиб, хотин-қизларни махсус аёллар артеллари, цехлари, ишлаб чиқариш тўгараклари, касаначилик, анъанавий аёллар ҳунармандчилигини ривожлантириш йўли билан ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб эта борди. Ер-сув ислоҳоти давомида камбағал хотин-қизлар ҳам ер олдилар, турли кооперативларга кирдилар, колхоз қурилишида фаол иштирок эта бошладилар.

Айни пайтда Ўзбекистон хотин-қизларининг маданий қолоқлигини тугатиш борасида катта ишлар авж олдирилди. Саводсизликни тугатиш курслари, мактаб ва пунктларда хотин-қизлар саводсизлигини тугатиш, маҳаллий миллат қизларини мактабларга ва бошқа ўқув юртларига тортиш ишлари авж олдирилди. Хотин-қизлар орасида маданий-маърифий муассасалар, жумладан, махсус хотин-қизлар клублари, тўгараклар ва шу кабилар иши кенг қулоч ёйдирилди.

Ана шу тадбирлар таъсири натижасида ўлка хотин-қизлари республика ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок эта бошладилар. 1925 йилда Советлар ишида қатнашган кишилар орасида хотин-қизлар 6,4 процентни ташкил этди. 1926 йил охирига келиб Советларга ўтказилган сайловларда Ўзбекистоннинг 120 мингга яқин хотин-қизи иштирок этди. Айни пайтда Ўзбекистон Компартияси сафида 6,5 процент аёллар бор эди.

Ўзбек хотин-қизларини озодликка чиқариш юзасидан ўтказилган тадбирлар, табиийки, ҳали синф сифатида тугатилмаган бойлар ва реакцион руҳонийлар томонидан ғазабланиб кутиб олинди. Қора кучлар эски турмушдан воз кечган илғор фикрли аёллардан қақшатқич ўч олдилар. Бу ўринда эрк ва нурга интилган Нурхон Йўлдошхўжаева, Майна Ҳасанова, Турсуной Саидазимова, бошқа ўнлаб довюрак қизларнинг жасорат ва фожиадан иборат тақдирини эслаш кифоя.

1926 йилга келиб, Совет декретларини ташвиқ қилиш ва оммалаштиришдан бу ҳужжатларни ҳаётга дадил татбиқ этиш, патриархал-феодал муносабатларга қарши кескин курашиш, хотин-қизларни маиший турмуш занжирларидан қутқариб, уларни ижтимоий-сиёсий ҳаёт ва ишлаб чиқаришга тортиш учун шарт-шароитлар пишиб етилди. Бу кенг тус олган ҳаракат эскилик зулматига қарши қаратилган ҳақиқий ҳужумга айланди ва тарих саҳифаларида ҳам шу «Ҳужум» номи билан битилди. «Ҳужум» оммавий ҳаракатга айланиб, ўзбек қизининг амалда озодликка чиқиши учун курашда туб бурилиш босқичи бўлди, маиший турмушда ҳақиқий тўнтариш ясади.

ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё бюроси томонидан 1926 йил сентябрда чақирилган хотин-қизлар бўлимлари ходимларининг III ўлка кенгашида Ўрта Осиё бюроси раиси И. Зеленский: «Биз ишимизда ҳужум қилиш шиорини кўтаришимиз керак! Биз хотин-қизларни тутқунликда сақлаётган зулматга қарши, турмушимизнинг хира кўринишларига қарши, иқтисодий қолоқликка қарши ҳужум қилишимиз лозим», — деган эди.

1927 йилда 8 Март байрам қилиниши муносабати билан «Ҳужум» кампанияси янада кенг қулоч ёйди. Шу куни қиз-жувонлар паранжи ва чачвонларини оловга улоқтирдилар. 1927 йил 1 Май куни газеталар ўн минг тошкентлик ўзбек аёли, Фарғонадан 40 минг, Андижондан 30 минг аёл паранжисини ташлаганлигини хабар қилди. Шу йили Ўзбекистон бўйича қарийб юз минг хотин-қиз паранжи зулматини улоқтириб ташлади.

«Ҳужум» ҳаракати ўзбек хотин-қизларининг ўзлигини намоён қилишларида, улар қадр-қиммати учун курашда кескин бурилиш ясади. Аёллар саноат, қишлоқ хўжалиги, жамият ва давлат ишларида қатнашишларига шарт-шароит яратилди. Бу хотин-қизлар ўзларининг тенг ҳуқуқларидан амалда фойдаланишлари учун реал гарантия сифатида хизмат қилди.

Бироқ партиянинг ўзбек хотин-қизларини озодликка чиқариш борасидаги олиб борган иши доим ҳам фақат ғалабалар билан якунланганини йўқ. Бу ҳаракат кескин, қаттиқ синфий кураш тусини олди. Бойлар, руҳонийлар актив хотин-қизларни ўлдириш, обрўйини тўкиш ва ҳақоратлашга уриндилар. Онгсиз кишиларни «Ҳужум» тадбирларига қарши гижгижладилар.

Маҳаллий миллат аёлларини озод қилиш ишига рус коммунистлари С. Т. Любимова, Л. А. Отмар-Штейн, В. В. Росс, Е. В. Рачинская, Л. Дворкина, Л. И. Шумилова, А. Н. Попова, М. Ф. Муратова ва бошқалар муҳим ҳисса қўшдилар.

Партия, совет ва жамоат ташкилотларининг кўп қиррали маданий-сиёсий иши натижасида хотин-қизлар оммаси онгида туб ўзгаришлар рўй берди, аёллар социалистик жамиятнинг актив аъзоларига айландилар. 1940 йилга келиб Ўзбекистон аёллари саноат ходимларининг қарийб 50 процентини, колхозчи-деҳқонларнинг анчагина қисмини ташкил этди. Юз мингга яқин хотин-қиз — врач, агроном, илмий ходим эди. Хотин-қизлар орасида 12 мингдан ортиқ ўқитувчи, маданий-маърифий муассасаларнинг 3 минг ходими бор эди.

Улуғ Ватан урушининг суронли йилларида ўзбек аёллари фақат меҳнатдагина фидокор бўлиб қолмасдан балки мардона жанг ҳам қилдилар. Республикамиз мард хотин-қизларининг жанговар ишлари бутун халқни қувонтирди. Халқимиз ўзининг шонли қизлари — мерган Зебохон Ғаниева, қаҳрамон Ленинград мудофааси қатнашчиси Раҳима Алимова, Сора Шукурова, Роза Ибрагимова ва бошқалар билан ҳақли равишда фахрланади. Республикамизда тарбияланиб ўсган студент қиз — Тошкент педагогика институтининг талабаси Елена Стемпковская жасорати сўнмас шуҳратга бурканди. Ватан бу қизнинг жанговар хизматларини юксак тақдирлаб унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини берди.

Уруш йилларида Ўзбекистоннинг юз минглаб хотин-қизлари фронт орқасида зўр меҳнати ва юксак ватанпарварлиги билан социалистик Ватанга меҳр-муҳаббат ва садоқатини намойиш қилдилар. Буви ва оналаримиз завод ва фабрикаларда фронт эҳтиёжи учун катта иштиёқ билан меҳнат қилдилар, ҳаёт-мамот даври қийинчиликларини сабот билан енгдилар.

Мамлакатимиз учун оғир синов йиллари бўлган шу уруш даврида фронт ёқаси районларидан келтирилган рус, украин, белорус, молдаван, латиш ва бошқа ўнлаб миллатларнинг минг-минглаб фарзандларини саховатли Ўзбекистон халқи, хотин-қизларимиз меҳр билан бағрига олди, пешонасини силади.

Урушдан кейинги йилларда Ўзбекистон хотин-қизлари халқ хўжалигини тиклашга беқиёс ҳисса қўшдилар. Урушда ҳалок бўлган, уруш асорати оқибатида майиб бўлган эркакларнинг ўрнини босиб индустрия тармоқларида, дала ва фермаларда меҳнат қилдилар, экономикамиз тезроқ оёққа туришини таъминладилар.

Бугунги кунда совет социалистик жамиятимизда ягона интернационал оила бўлиб аҳил-иноқ яшаётган ўзбек хотин-қизлари жадаллаштириш вазифаларини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ўзбекистон хотин-қизларининг ижтимоий турмушдаги роли ҳақида қуйидаги рақамлар ҳам яққол гувоҳлик бериши мумкин: Ўзбекистон халқ хўжалигида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг 43 проценти хотин-қизлардир. Уларнинг орасида юз мингдан ортиқ ўқитувчи, кўплаб врач, қарийб ўн минглаб илмий ходим, шу жумладан 134 фан доктори, 4 минг фан кандидати бор.

Ўзбекистон хотин-қизлари давлат органлари ишини бошқаришда муносиб роль ўйнашмоқда. 1984 йилда СССР Олий Советига Ўзбекистон хотин-қизларидан 27 киши сайланди. Республика барча халқ депутатларининг учдан бир қисми хотин-қизлардир. Социалистик қурилишда хотин-қизларнинг актив иштирокига катта аҳамият бериб Коммунистик партия ва Совет давлати уларга алоҳида ғамхўрлик ва ҳурмат-эътибор кўрсатмоқда. КПСС XXVII съездида бу масала алоҳида таъкидланди.

Оналарнинг аҳволини янада яхшилаш, — дейилади КПСС Программасида, — партиянинг доимий ғамхўрлиги остида бўлади. Шу мақсадда оналикни аёлларнинг меҳнат ва ижтимоий фаолиятда фаол иштироки билан уйғунлаштириш учун қулай шароит яратиб берилади. Оналик ва болаликни муҳофаза қилишга алоҳида эътибор берилади, туққунча бериладиган отпуска, шунингдек болаларга қараш учун бериладиган отпуска муддати узайтирилади. Оилавий дам олиш учун санаторийлар, дам олиш уйлари ва пансионатлар шохобчалари кенгайтирилади. Аёлларни меҳнатга жалб этишнинг турли-туман формалари ривожлантирилади, уларнинг истаги билан ўзгариб турувчи иш графиги, тўлиқсиз иш куни, касаначилик меҳнати кенг қўлланилади.

Ҳозирги вазиятда Коммунистик партия социализмнинг барча афзалликлари ва имкониятларини ишга солиб, жамиятни демократиялаштиришни чуқурлаштириш, ижтимоий ўз-ўзини бошқаришни кенгайтириш жараёнида хотин-қизлар масаласи, уларнинг шароити ва проблемаларини диққат билан ўрганмоқда. Хотин-қизлар кенгашларининг кенг тармоқлари тузилиб, уларни Совет Хотин-қизлар комитети бошчилигидаги ягона системага бирлаштирилганлиги совет аёлларининг жуда катта социал, меҳнат ва маънавий потенциалини ҳаракатга келтиришда таъсирчан воситага айланмоқда.

Ўзбекистон хотин-қизларининг V съезди республикада 25 мингдан ортиқ ана шундай кенгаш тузилганлигини қайд этиб, улар янги жамоат ташкилоти сифатида замонавий турмуш учун аёлларга барча шароитларни яратишда партия ташкилотларининг ёрдамчилари бўлиб қолиши зарурлигини қатъий уқтирди. Совет оиласини мустаҳкамлаш, ёш авлодни тарбиялаш, ҳар бир оилада турмуш маданиятини ошириш, янгича совет маросимларини жорий этиш, ахлоқий, атеистик, интернационал тарбия, хотин-қизларга, уларнинг талаб-эҳтиёжларига барча органлар, барча мансабдор кишилар ғамхўрлик ва ҳурмат билан муносабатда бўлишларини таъминлаш — хотин-қизлар ташкилотлари ишида энг муҳим йўналишлар деб белгиланди.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида: «Ҳозир партия, давлат лавозимларида, илм-фан, соғлиқни сақлаш, маориф, маданият, енгил саноат, савдо, маиший хизмат соҳаларида кўпгина хотин-қизлар ишлаб турибдилар, ишлаганда ҳам муваффақиятли ишламоқдалар. Ҳозир мамлакат Иттифоқ ва республика миқёсида экономикани, маданиятни бошқаришга хотин-қизлар янада активроқ жалб этилишига муҳтождир. Бунинг учун бизда имкониятлар бор. Хотин-қизларга ишонч билдириб, мадад берилса, шунинг ўзи кифоя», — деб алоҳида таъкидланди.

Республика партия-ҳукумати хотин-қизларни ишлаб чиқариш фаолияти, ижтимоий-сиёсий ҳаётга янада кенгроқ тортиш, уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шарт-шароитларни яратишга жиддий аҳамият бермоқда. Ҳозир Ўзбекистоннинг 40 процентдан ортиқ моддий ва маънавий бойлиги хотин-қизлар томонидан яратилмоқда. СССР Олий Совети Иттифоқ Совети Раисининг ўринбосари, ангренлик бинокор Хайринисо Норматова, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, сирдарёлик пахтакор Тўхтахон Қирғизбоева, СССР Олий Советининг депутати, тошкентлик тўқувчи Каромат Ёқуббоева, КПСС XXVII съезди делегати, хоразмлик педагог Марям Ёқубова, яқиндагина В. И. Ленин номли Совет болалар фонди ташкилот комитети раисининг ўринбосари этиб сайланган, Тошкентдаги 22-болалар уйи директори Антонина Павловна Хлебушкина сингари юзлаб донгдор ишчи, деҳқон, олима, инженер, санъаткор, врач ва бошқа касб соҳибаларини бутун мамлакат танийди. Республикамизнинг 95 минг хотин қизи юксак орден ва медаллар билан мукофотланган. 132 аёл Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига эга.

Ижтимоий ҳаётда хотин-қизлар тутган юксак даража — бу, аввало Октябрь ғалабасининг қонуний натижасидир. Хотин-қизлар масаласининг ҳал этилишида Совет Ўзбекистони эришган ютуқлар муҳим тарихий аҳамиятга эгадир. Бу муваффақият социализм учун курашнинг ёрқин саҳифаси сифатида хотин-қизлар тенг ҳуқуқлилигини шунчаки эълон қилиб қўйиш билан чегараланмасдан, бу масала тўлаг ва узил-кесил ҳал этилганлигининг рўй-рост исботидир. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан сўнг бошланган янгиланиш даврида, қайта қуриш ва жадаллаштириш вазифаларини ҳал этишда хотин-қизлар куч-ғайрати, онгли меҳнатидан янада самарали фойдаланиш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Чунки жамиятни сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий жиҳатдан ўзгартиришда уларнинг роли беқиёсдир.

Совет Иттифоқи, барча социалистик мамлакатлар тажрибаси меҳнаткаш хотин-қизларнинг ҳақиқий эркинлиги, юридик, сиёсий, иқтисодий ва маданий тенг ҳуқуқлилигини амалда таъминлашга фақат социалистик жамиятгина қодир эканлигини ишонтирарли тарзда намоён қилмоқда.

Т. ҚАЮМОВА,
тарих фанлари кандидати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ О. Г. АЙДАКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Олег Григорьевич **Айдаков** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. РОМАНОВСКИЙ.
Секретарь учун — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ш. МИРСАИДОВ.

Тошкент шаҳри, 1987 йил 11 сентябрь.

ҲИНД ХАЛҚИГА ЁРДАМ

СССР Қизил крест ва қизил ярим ой жамиятлари союзи билан Совет тинчлик фонди Ҳиндистоннинг ғарбий районларидаги қурғоқчилик ва шарқий районларидаги сув тошқини муносабати билан табиий офатдан зарар кўрган Ҳиндистон аҳолисига ёрдам бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Аэрофлот самолётлари ва денгиз транспорти билан Ҳиндистон Қизил крест жамияти номига чодирлар, газлама, кўрпа-тўшак, дори-дармон, медицина асбоб-ускуналари юборилади.

Бу беғараз ёрдам — Ҳиндистон ва СССР халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларнинг яна бир тасдиғидир. (ТАСС).

Иркутск областида Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунлари

ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

ИРКУТСК, 11 сентябрь. **(ЎзТАГ махсус мухбирлари С. Гребенюк, Л. Левин, В. Ходий хабар берадилар).**

Йил ўн икки ой, ҳатто Сибирнинг қаҳратон қишида ҳам Иркутск шаҳри марказида ўрнатилган В. И. Ленин ҳайкали пойидан анвойи гуллар аримайди. Шу тариқа Ангара дарёси соҳилидаги шаҳар меҳнаткашлари Коммунистик партия ва Совет давлати асосчисига ҳурмат-эҳтиромларини изҳор этадилар. Иркутск областида ўтаётган адабиёт ва санъат кунларида иштирок қилаётган Ўзбекистон вакиллари бугун эрталаб бу ерга келдилар. Улар ёдгорлик пойига қирмизи чинни гуллар қўйдилар.

Шундан кейин адабиёт ва санъат кунлари қатнашчилари Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлган сибирликлар шарафига ўрнатилган ёдгорлик мангу олови томон йўл олдилар. Ўзбекистон вакиллари Ватанимизни фашист босқинчиларидан озод қилиш учун курашда жонини фидо этган қаҳрамонларнинг ёрқин хотирасини бир минут сукут сақлаб ҳурматладилар.

Ўзбекистон тасвирий санъат ва халқ амалий санъати кўргазмасига қўйилган кўпгина асарлар тинчлик, халқлар қардошлиги, дўстлик мавзуига бағишланган. Бу кўргазма область марказидаги санъат музейида очилди.

Шаҳарнинг неча юзлаб меҳнаткашлари адабиёт ва санъат кунлари очилган куниёқ ўзбек рассомлари, графиклари, ҳайкалтарошлари ижоди билан танишиш, халқ усталари ясаган буюмларни кўриш учун келдилар. М. Кагаров, Г. Чиганов, М. Содиқов асарлари томошабинларни маҳлиё этди. Ж. Умарбековнинг «Ғўза тупи», Р. Чориевнинг «Қария портрети», Е. Мельниковнинг «Оқ тулпорлар» асарлари томошабинлар назарига тушди.

Рассом А. Мирзаевнинг «Орол тақдири» туркумига кирадиган «Қумга ботган кема» асарини кўриб томошабинларнинг юраги ачишди. Мана, гиёҳ унмайдиган, тарам-тарам бўлиб ёрилиб кетган ерда сўппайиб кема турибди. Бу — Ўрта Осиё денгизи бўлган Оролнинггина фожиаси эмас. Бу барча кишилар учун аччиқ сабоқдир, Орол яшаши керак, биз эса шу мақсад билан ҳормай-толмай ишлашимиз лозим.

Иркутск шаҳридаги энг йирик «Гигант» кинотеатрининг администратори телефон орқали бизга: «Кечки сеансга билетларни сотиб бўлдик», — деди. «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг» лентаси билан бу ерда ўзбек фильмлари кинофестивали очилди. «Севишганлар», «Сени кутамиз, йигит» бадиий фильмлари, ҳужжатли ва мультипликацион ленталар кинофестиваль программасидан ўрин олди. Республика кинематографчиларининг фильмлари областнинг Братск, Ангарск, Усолье-Сибирское, Шелехов шаҳарларида ҳам кенг кўламда намойиш этилмоқда. Кинематография ихлосмандлари етакчи режиссерлар, сценарийчилар ва кино актёрлари билан ҳам учрашадилар.

— Қирқ марта эшитгандан бир марта кўрган яхши, — дейди Иркутск давлат университетининг студенти Лариса Миронова. — Ана шу ажойиб рангли фотосуратлар серқуёш Ўзбекистон ҳақида кенг тасаввур беради. Қисқа муддат ичида кўҳна Самарқанд ва Бухорода бўлгандай, Тошкент хиёбонларини айланиб, пахта чаноғини қўлимда ушлагандайман.

Адабиёт ва санъат кунлари доирасида очилган фотокўргазма «Бугунги Ўзбекистон» деб аталади. Бу ерга қўйилган ўнлаб фотосуратлар Улуғ Октябрь революциясидан кейин ўтган 70 йил мобайнида Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари қўлга киритган улуғвор зафарларидан ҳикоя қилмоқда.

Ўзбекистон ижодий союзлари намояндалари учун айниқса қизғин иш кунлари бошланди. Ёзувчилар, рассомлар, композиторлар ўз ҳамкасблари билан ҳамсуҳбат бўлиб мунозаралар ўтказдилар. Тажрибани баҳам кўрдилар. Ижодий алоқаларни янада мустаҳкамлаш режаларини туздилар. Анчадан бери бу алоқалар анъанавий бўлиб қолган. Масалан, республикамиз ёзувчилари вакиллари Иркутск шаҳрига туҳфалар билан келишди. Улар ёзувчи Валентин Распутинга унинг ўзбек тилида чиқарилган асарларининг навбатдаги нашрини топширдилар. Ижодий союзлар вакиллари мазкур учрашувлардан кўп нарсаларни кутмоқдалар. Ҳамкорликнинг конкрет программаси ишлаб чиқилган, биз бу ҳақда бафуржа гапирмоқчимиз.

Биз ҳамкасбларимиз — сибирлик журналистларни «Олмос» ресторанига таклиф қилдик, бу ерда ўзбек ошпазлари палов дамлаб, шўрва ва кабоб пиширдилар. Аммо бу осон иш бўлмади, чунки Шарқ таомларини татиб кўрмоқчи бўлганларнинг сони беҳисоб эди. «Олмос» ресторанида ҳам одам гавжум. Область марказининг барча йирик ресторанларида ўзбек таомлари тайёрланмоқда, дўконларда Ўзбекистон заминида етиштирилган мевалар сотилмоқда.

Кун охирида ясанган сибирликлар тантаналарнинг бош майдони — Иркутск спорт саройи сари йўл олдилар. Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунлари очилиши маросимида қатнашиш учун бу ерга икки минг киши келди.

Сўзга чиққан Иркутск область партия комитетининг секретари В. П. Иваницкий бошланган адабиёт кунлари — рус ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда яна бир ёрқин саҳифадир, деб таъкидлади. Адабиёт ва санъат кунлари Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги ва Иркутск областининг 50 йиллиги арафасида ўтаётганлиги эътиборга сазовордир. Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли социалистик миллат ва элатлар маданиятлари равнақ топди, бир-бирига яқинлашди ва бир-бирини бойитди. Бугунги кунда барча республикалар адабиёти, санъатининг самарали ривожланиши ёрқин, хилма-хил миллий формаларда намоён бўлмоқда. Иркутскликлар ўзбек халқининг ижоди билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлдилар.

Қардош республика делегацияси номидан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова гапирди. Мамлакатимизда адабиёт ва санъат кунларини, кинофестиваллар, виставкаларни ўтказиш, иттифоқдош республикалар санъат усталарининг гастрол сафарларини ташкил этиш яхши анъана бўлиб қолди, деди у. Мана шу шаклан хилма-хил ўзаро алоқа ва ҳамкорликлар маънавий ҳаётимизни янги интернационал мазмун билан бойитмоқда. СССР халқларини кўп миллатли Ватан маданиятининг битмас-туганмас хазинасидан баҳраманд этмоқда.

Рус ва ўзбек халқларининг дўстлиги чуқур тарихий илдиз отган. Революциядан аввалги Сибирдан революцион кайфиятлар исёнкор руҳи Ўрта Осиёга кириб борди. Масалан, довюрак революционер, «Капитал»нинг биринчи таржимони Герман Лопатиннинг номи иркутскликларга ҳам, тошкентликларга ҳам бирдай қадрлидир. Сибирь сургунларидан қочган большевиклар, революцион кайфиятдаги сибирлик солдатлар ўзбек аҳолисининг камбағал оммасига, дастлабки завод ва фабрикаларда бунёдга келаётган ишчилар синфига революцион ғояларни олиб бордилар.

Регионларимиз Советлар ҳокимиятининг етмиш йили мобайнида хўжалик-иқтисодий ва маданий муносабатларнинг мустаҳкам ришталари билан боғланди. Ягона оила ҳисси бизларни бир-биримизга яқин қилади, совет жамиятининг иқтисодий, социал ва маданий ривожланишида чинакам беҳад истиқболлар очиб беради.

Доимий ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик совет халқлари маданиятларининг ривожланиш, равнақ топиш ва бир-бирига яқинлашиш қонуни бўлиб қолди. Бунда миллатлараро муомаланинг қудратли воситаси, маънавий бойликларни баҳам кўриш, жаҳон маданиятининг энг яхши ютуқларидан баҳраманд этиш қудратли воситаси бўлмиш рус тили жуда катта роль ўйнайди.

Меҳмондўст мезбонлар дўстлик байрамидан хотира қилиб, Сибирь дурдонаси — Байкал тасвири туширилган паннони Ўзбекистон вакилларига ҳадя қилдилар. Республика санъат арбоблари халқ усталари ясаган ва В. И. Ленин портрети туширилган чинни кўзани шаҳар аҳолисига совға қилдилар.

Ўзбекистон санъат усталарининг тантанали байрам концерти «Ассалом, Иркутск» деган музикали шеърий композиция билан очилди. Хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли, «Шодлик», «Чен чун», «Хайтарма» қўшиқ ва рақс ансамбллари, Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрининг солистлари, «Ялла» ва «Садо» вокаль чолғу ансамбллари каби таниқли музика ва хореография коллективлари сибирликларга ўз санъатларини намойиш этди.

Спорт саройининг гумбазлари остида серқуёш Ўзбекистон вакилларининг концертларидан мамнун бўлган сибирликларнинг қарсаклари алламаҳалгача тинмади.

● Ўзбекистонда СССР—Ҳиндистон фестивали

Шердор мадрасасида концерт

Шердор мадрасасида Ҳиндистон ижодий коллективларининг концерти бўлди. Самарқандликлар «катхак» услубидаги рақсларнинг ёш ижрочиси Адити Мангладас рақсларини самимий олқишладилар. Концерт бошланишидан олдин артист қадимий шаҳарда, ҳамма нарса кайфиятни кўтариб, ижодий муҳитни вужудга келтирадиган жаҳонга машҳур меъморчилик ёдгорлиги биносида ўз маҳоратини намойиш этишдан бахтиёр эканлигини айтди.

Ижро услуби жиҳатидан ўзбек масхарабозларининг чиқишларига яқин бўлган Насиб Балил ва унинг музикачилар коллективи томошалари қизғин қарсаклар билан кутиб олинди.

Ҳиндистон санъаткорларининг концерти самарқандликларга дўст мамлакат санъатининг бой анъаналарини кўз-кўз қилди.

(ЎзТАГ мухбири).

• КПСС XXVII съезди қарорларини амалга оширамиз!

ҲАЁТ НАФАСИ

Қашқадарё областида «Совет Ўзбекистони» газетаси кунлари

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясининг бир гуруҳ ижодий ходимлари Қашқадарё областининг ишчи-хизматчилари ва инженер-техниклари, пахтакорлари ва механизаторлари, соҳибкорлари ва бошқа касб эгалари ҳузурида бўлдилар. Улар партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларининг бажарилиши, қайта қуриш, жадаллаштириш ва демократиялаш жараёнининг бориши, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига тайёргарлик, пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида амалга оширилаётган ишлар ва баъзи муаммолар билан танишдилар. «Каршистрой» бошқармасида «Уй-жой қурилиши ва социал масалалар» мавзуида «Совет Ўзбекистони» «Очиқ хатлар куни» ўтказилди. Косон районидаги Энгельс номли совхозда ва Китоб районидаги Куйбишев номли колхозда газетхонлар конференциялари, шунингдек, областдаги район газеталарининг редакторлари билан ижодий суҳбат бўлиб ўтди.

Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозида газетанинг оғзаки сони чиқарилди. Бунда бошланғич партия ташкилотлари ва хўжаликлар, корхоналар, муассасаларнинг қайта қуриш талаблари асосидаги иш фаолияти, қўлга киритилаётган ютуқлар билан бирга йўл қўйилаётган камчиликлар, маданий-маиший турмуш соҳасидаги ишлар ва бошқа мавзулар хусусида ошкора мулоқот бўлиб ўтди.

Область партия комитетидаги суҳбатда обкомнинг иккинчи секретари М. Ф. Солдатов область ижтимоий ҳаётидаги янгиликлар, халқ хўжалиги экономикасини кўтариш йўлидаги сафарбарлик, салбий ҳодисаларга қарши кураш ва бошқа соҳаларда амалга оширилаётган ташкилий-оммавий ва партиявий ишлар тўғрисида гапириб берди.

«Совет Ўзбекистони» газетаси кунларида область партия комитети ва область агросаноат комитети масъул ходимлари, район партия комитетлари секретарлари, район Советлари ижроия комитетлари ва РАПО ходимлари ҳамда етакчи мутахассислар иштирок этдилар.

Синов фасли

Ёзи билан атрофни тандирдек қиздирган қуёшнинг ҳарорати бироз пасайган, оқшомлари салқин тушиб, этни жунжиктирадиган шабада эсади. Дов-дарахтлар, экинзорлар кузги либосга ўта бошлади.

— Бу йилги куз биз учун синов фасли бўлади, — дейди область партия комитетининг иккинчи секретари М. Ф. Солдатов. — Дастлабки ижобий натижалар кўзга ташланяпти. Давлатга ғалла сотиш йиллик планини ошириб бажардик. 266 минг тонна ғалла етиштирилди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам сезиларли ўзгаришлар бор. Аммо булар ҳали жуда оз. Ютуқларни кўпайтириш учун эса ҳали кўп меҳнат қилишимиз, изланишимиз лозим.

Ўтган йили етарли чорва озуқаси тўплай олмаганлигимиз туфайли қишлов даврида анча қийинчиликларни бошдан кечирдик. Бу йил ўша хатоликлар такрорланмаса керак. Ҳозиргача планда белгиланганидан ошиқ дағал хашак ғамлаб қўйдик. Чорва озуқаси жамғариш давом этмоқда. Кейинги йиллардаги пахтачиликни экстенсив ривожлантириш область чорвачилигига жиддий зарар етказган. Эндиликда уни бартараф этиш ниҳоятда қийин бўляпти. Кўпгина хўжаликлар чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш планларини уддалай олмаяптилар. Жумладан, областдаги 129 та хўжалик гўшт топшириш, 62 та хўжалик сут, 55 та хўжалик эса тухум топшириш ярим йиллик планларини бажаролмади.

Юқоридаги камчиликларнинг яна бир жиддий сабаби бор. У ҳам бўлса кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш борасида йўл қўйилган қўпол хатоликлардир. Маълумки, тадбиркор раҳбар бор жойда иш олға босади, одамлар кайфияти чоғ бўлади. Ношуд раҳбар эса ғилдиракка тиқилган ёғочдек гап. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан сўнг областдаги раҳбар кадрларнинг деярли барчаси алмаштирилди. Уларнинг кўплари кўзбўямачилик, қўшиб ёзишни авж олдирганликлари, маънавий нопоклиги учун жавобгарликка тортилдилар.

Янги кадрлар зиммасига ғоят масъулиятли вазифа тушди. Улар хўжаликни бошқаришни ўрганиш билан бирга социал адолатни қарор топтиришлари, одамлар ишончини оқлашлари лозим. Ёш раҳбарларнинг аксарияти ана шу ишончни оқлашмоқда. Шаҳрисабз районидаги Киров номли совхознинг директори Ғузор Маматов ана шундай тадбиркор раҳбарлардан биридир. Хўжалик қатор йиллар ишлаб чиқариш планларини бажаролмади. Оқибатда давлатдан қарзи ошиб кетди. Ёш директорга ана шундай «мерос» қолганди. Янги раҳбар енг шимариб ишга киришди. Хўжаликни бошқаришдаги эски, қолоқ услубга барҳам берди, буйруқбозлик, тадбирбозлик ўрнига амалий иш билан шуғулланди, пировард натижа учун курашди. Хўжаликни бошқарув механизмининг барча звеноларини ҳаракатга келтирди.

Мана сизга дастлабки самаралар: давлатга пилла сотиш плани 1984 йилда 88 процентда қолиб кетган эди. Бу рақам 1985 йилда 122 процент, 1986 йилда 165 процент, 1987 йилда 153 процентни ташкил қилди. Сут соғиб олиш кунлик миқдори кейинги бир йилда 500 литрга кўпайди. Бошқа соҳалар ҳам ривожланмоқда. Энг муҳими, сўнгги икки йил ичида хўжалик бир миллион сўмлик қарздан қутилди.

Раҳбар кадрлар ўртасида туб бурилиш даврининг моҳиятини чуқур англаш вазияти юзага келмоқда, янгича сиёсий ва иқтисодий тафаккур қарор топмоқда. Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхоз директори Ҳ. Фармонов, «Каршипромжильстрой» трести бошқарувчиси У. Ашуров, Косон районидаги Энгельс номли совхоз директори А. Холлиев ва бошқалар ҳақида ана шундай фикр билдириш мумкин.

Дарҳақиқат, партиявий ишнинг энг муҳим йўналиши бўлган кадрлар сиёсатидаги янгича ёндашувлар ўзининг дастлабки самараларини бераётир. Областдаги кўпгина партия ташкилотларида ишлаб чиқаришнинг, социал-маданий соҳаларнинг барча бўғинларини ишчан, сиёсий етук, ташаббускор, одамларни жипслаштириш қобилиятига эга бўлган кадрлар билан таъминлашга эътибор кучайтирилмоқда. Кадрларни раҳбарлик лавозимларига кўтаришда коллегиаллик принципига, коллектив фикрига тўла амал қилиняпти.

Областдаги партия группаларидаги ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етди. Ҳозир йиғилишлар цех партия ташкилотлари ва кам сонли бошланғич партия ташкилотларида давом этмоқда. Бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишлари коммунистларнинг ижтимоий активлиги, ташаббускорлиги ортиб бораётганлигини кўрсатаётир.

— Қайта қуриш ва жадаллаштириш тўғрисида кўп гапирамиз, — деди Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхози идора партия группаси йиғилишида коммунист Бозор Туйғунов. — Аммо ўзимиз ишда кескин ўзгариш қилмаяпмиз. Материал йўқлиги туфайли биз қурувчилар кўп вақтни бекор ўтказмоқдамиз. Қурилиш материали топиб беринг ёки бизни бошқа ишга ўтказинг, дея хўжалик раҳбарларига бир неча марта мурожаат қилдик. Аммо ишда ҳеч қандай ўзгариш бўлмаяпти. Бир кунда битадиган иш ҳафта-ўн кунга чўзиляпти.

Шаҳрисабз районидаги «Правда» газетасининг 25 йиллиги» колхози ферма партия группаси ҳисобот йиғилишида молбоқар Азиз Ражабов, соғувчи Зейпина Сулаймонова каби коммунистлар чорвачиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган камчилик ва нуқсонларни кўрсатиб, уларни бартараф этишнинг конкрет йўлларини кўрсатиб бердилар.

Коммунистларнинг активлиги, коллектив, давлат манфаати йўлида куюнчаклиги ортаётганлигига шу райондаги Киров номли совхоздан яна бир мисол келтириш мумкин: механизатор Фарҳод Рустамов ўтган йили қолоқ участкага ўтиб ишлаш истагини билдирди. У планини бажаролмаётган сабзавотчилик бригадасига бошчилик қила бошлади. Камсуқум, серғайрат ва тадбиркор бригадир шахсий намунаси билан сабзавоткорларнинг меҳнатга муносабатини ўзгартирди. Коллективда соғлом психологик муҳит, мустаҳкам меҳнат интизоми қарор топди. Иш олға силжиди. Йил якуни бўйича сабзавот экинзорларининг ҳар гектаридан 500 центнердан ошиқ ҳосил олинди. Бу, бригада кейинги йилларда эришган энг юқори кўрсаткич эди.

Партия комитети ташаббускор коммунистни бу йил яна бир қолоқ участка — 9-бригадага йўллаганди. Коллектив сабзавотчилик ва пахтачилик билан шуғулланади. Ҳозир Ф. Рустамов бригадаси давлатга сабзавот сотиш планларини ошириб бажариб, юбилей шарафига олинган социалистик мажбурият ҳисобига ишламоқда. Пахта далаларида ҳам юқори ҳосил тўпланган. Бригада аъзолари ҳосилнинг ҳаммасини механизация ёрдамида териб олишга аҳд қилишган.

Афсуски, ташаббускорлик ва янгиликни тез илғай билиш хислатлари етишмаётган айрим раҳбарлар ҳам бор. Чунончи, Чироқчи районидаги «Москва», Баҳористон районидаги 25-совхоз раҳбарлари ҳақида шундай фикр билдириш мумкин. Бу хўжаликлар ўтган йили бир миллион сўмдан кўпроқ зарар кўрдилар. Шаҳрисабз «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикаси директори Т. Ражабов фаолиятида ҳам тадбиркорлик етишмаяпти.

Бундай ҳоллар партия комитетларининг кадрлар билан ишлашда ҳали жиддий камчиликларга йўл қўяётганлигини кўрсатади. Айрим жойларда кадрларни лавозимларга кўтаришда уларнинг сиёсий етуклик, ишчанлик ва ташкилотчилик фаолияти чуқур ўрганилмаётир. Натижада раҳбар кадрлар тез-тез алмаштирилмоқда. Жумладан, «Узбекгазжилстрой» тресги раҳбарлари кейинги йилларда етти бор ўзгартирилди. 1987 йилнинг ўзида областда 5 та райкомнинг биринчи секретари алмашди.

— Кадрларни танлаш, тарбиялаш учун ҳали кўп иш қилиниши зарур, — дейди обкомнинг иккинчи секретари суҳбат якунида, — кўпгина партия ходимларимиз ёш, тажрибасиз. Шу боисдан кадрларимизни тажриба ўрганиш учун мамлакатимизнинг марказий районларидаги партия комитетларига ишга юборяпмиз, олий партия мактабларига тавсия қиляпмиз. Хуллас, тарбиялаш, тарбиялаш ва яна тарбиялаш зарур.

Ҳа, область партия комитети кадрлар сиёсати борасида муайян ишлар қилаётир. Область бутун ижтимоий-сиёсий турмушининг ҳаракатлантирувчи кучи бўлган кадрлар ҳозир жиддий синовдан ўтмоқдалар. Уларнинг фаолиятига юбилей йили ишлаб чиқариш якунларига, социал-маданий ҳаётидаги ўзгаришларга, омманинг ижтимоий-сиёсий активлиги ошувига қараб баҳо берилади.

Шаҳрисабз районидаги Ж. Элбоев номли колхоз механизатори Нафас Абдуллаевнинг бу йилги аҳди катта. У тўрт қаторли «Ўзбекистон» пахта териш машинасидан 150 тонна «оқ олтин» териб топширмоқчи. Умуман, хўжаликда пахтанинг 70 проценти машиналар ёрдамида териб олинади. 17 пахта териш машинаси мавсумга тайёр. Суратда: механизатор Н. Абдуллаев.

●

Райондаги Ленин номли асаларичилик совхози коллективи бу йил мавжуд 2359 асалари оиласидан 42 тонна шифобахш асал топшириш мажбуриятини олган. Яқинда хўжаликда асални қадоқлаш цехи ишга туширилди. Бу цех областда ягона бўлиб, воҳадаги асаларичилик совхозлари маҳсулотларини қадоқлаб беради.

Суратда: асаларилар боқиладиган майдон.

Ф. Ражабов фотолари.

Янгиликка интилиб

Пахта кун санаяпти. Ҳадемай, йиғим-терим ишлари бошлаб юборилади. Бугунги куннинг ҳар бир дақиқаси олтинга тенг. Хўш, Шаҳрисабз районида пахтачиликни механизациялашга қандай эътибор бериляпти? Техника мавсумга тайёрми?

Биз район ремонт-ишлаб чиқариш корхонасидамиз. Мавжуд бир юз эллик беш агрегат созлаб бўлинган. Машиналарнинг ярмидан кўпи бўялиб, тайёрлов чизиғига қўйилган. Қолганлари эса бўёқ кутиб турибди. Корхона бош инженери И. Раҳматов ва область агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари Ш. Хўжаназаровларнинг изоҳ беришича, яқин кунлар ичида бу масала ҳал этилади.

Бу йил областда, шу жумладан, районда биринчи марта техника ремонти марказлашган усулда ташкил этилди. Хўш, бунга нима мажбур қилди? Бундай марказлашган усулнинг қулайликлари ва афзалликлари нимада? Айтиш керакки, ўтган йилларнинг аччиқ сабоқлари ҳали ҳеч кимнинг ёдидан кўтарилгани йўқ.

Маълумки, аввалги йиллари хўжаликлар ремонт ишларини ўз кучлари билан бажарардилар. Малакали ва етарли механиклар бўлмаганлиги сабабли мавсумга тараддуд бир неча ойга чўзилиб кетарди. Йиғим-терим ишлари бошлаб юборилгандан кейин ҳам техника ремонти давом этарди. Бунинг устига эҳтиёт қисмлар етишмасди. Борлари ҳам баъзан талон-торож қилиб юборилларди. Бутун оғирлик хўжаликнинг ўзига, техника масалалари билан шуғулланувчи инженер зиммасига тушарди. Хуллас, мавсумга юзаки ва суст ҳозирлик билан келинарди. Терим авжи шошираётган бир чоғда сифатсиз ремонт қилинган аксарият «зангори кема»лар эгатлар бошида тақа-тақ тўхтарди. Шундан сўнг югур-югур бошланиб, қимматли вақтлар бой бериларди. Қарабсизки, умид ҳашарчиларга, қолаверса, студент ва ўқувчиларга қаратиларди. Техника носозлигидаги бу қусурлар касрига қолган ўқувчи-ёшлар қор-ёмғир остида лойга ботиб, йиғим-теримнинг олдинги сафига ташланардилар. Эҳ-ҳе, қанчадан-қанча ортиқча сарф-харажатлар ва бошқа салбий ҳодисаларни, уларнинг аянчли оқибатларини айтмайсизми?!

Бу йил областда, шу жумладан, районда ана шундай кўнгилсиз воқеаларнинг такрорланмаслиги учун техника ремонтига янгичасига ёндашилди. Хўжаликлардаги барча техника бир жойга — район ремонт-ишлаб чиқариш корхонасига жамланди. Устахона цехлари агрегатларни созлашга мослаштирилди. Асбоб-ускуналар, дастгоҳлар билан жиҳозланди. Ремонтчиларнинг унумли ишлашлари ва яхши ҳордиқ чиқаришлари учун шарт-шароит яратилди. Натижада меҳнат унумдорлиги, иш сифати кўтарилди.

Хўжаликлардан келган ҳайдовчилар аппарат ремонти цехидан Н. Худойназаров, трактор ремонти цехидан Н. Шукуров, двигателлар ремонти цехидан Б. Велилаев каби малакали мутахассислар ва механиклар назорати остида ишладилар. Корхонада, айниқса, ремонтчи-механикларга нисбатан талабчанлик ва масъулият оширилди. Созланган ҳар бир «зангори кема»да механикнинг ёрлиғи бор. Борди-ю, терим мавсумида машина бузилиб қолгудек бўлса, шу механикнинг ўзи бориб тузатиб бериши шарт қилиб қўйилди.

Энг муҳими, ремонтдан чиқарилган машиналар давлат қабулидан ўтади. Шундан кейингина «зангори кема»ларга пахтазор томон «оқ йўл» берилади.

Бу каби ташкилий ва техникавий тадбирлар машина терими муваффақиятини таъминлаб мактаб ўқувчиларини пахта йиғим-теримидан халос этиш мақсадини кўзлайди.

Техника ремонтини марказлашган усулда ташкил этишнинг дастлабки самаралари ёмон эмас. Қанчадан қанча сарсонгарчилик, югур-югурлар барҳам топмоқда. Эҳтиёт қисмларнинг «торт-торт» қилишларга йўл қўйилмаётир. Буни хўжалик раҳбарлари, механизаторлар ва мутахассислар мамнуният билан қайд этмоқдалар.

Биз район ремонт-ишлаб чиқариш корхонасида инженер-механиклар билан фикр алмашдик. Улар пахта териш машиналарини янада takомиллаштириш юзасидан ўзларининг баъзи таклиф-истакларини билдиришди. Жумладан, **шпиндель барабанининг юқори дискасини алмаштириш мосламалари қийин ечилади. Уни ечиш учун махсус мослама керак ёки у мустаҳкам материалдан ишланган бўлиши зарур. Бундан ташқари орқа ғилдиракнинг дискаси бункернинг оғирлигига тенг эмас, двигателнинг қуввати эса мослашмаган, пахта сўриш турбинасининг қобилияти оширилиши лозим** ва ҳоказо. Бизнингча, конструкторларимиз ана шу таклифлар устида жиддий ўйлаб кўрсалар мақсадга мувофиқ бўларди.

Яна бир муаммо бор. У ҳам бўлса **таркибий шпинделли пахта териш машинаси жуда кам миқдорда ишлаб чиқарилаётир. Уни кўпайтириш пайти келди.** Бундай шпинделли «зангори кема»лар Шаҳрисабз районида атиги ўн иккитагина, холос. Унга бўлган талаб ва эҳтиёж эса тобора ортяпти.

Таркибий шпинделли агрегатларнинг шпиндели бир кунда бир марта ювилади. Пахтани тоза ва сифатли, тўкмасдан теради. Иш унумдорлиги юқори. Пахтакор жонига аро кираётган бундай машиналар ҳозир кўпайтирилмаса, қачон кўпайтирилади?! Бу ишнинг тезроқ ҳал этилишига Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети бош-қош бўлса айни муддао бўларди.

Муаммолар навбат кутяпти

Область бу йил давлатга 39 минг тонна узум сотади. Шундан 33 минг 200 тоннасини — яъни 85 процентини Китоб, Шаҳрисабз, Яккабоғ районлари етказиб беради. Бу борада Китоб райони соҳибкорларининг ҳиссаси катта. Пландаги узумнинг 57 процентини шу район боғбонлари армуғон этадилар. Биргина юбилей йилида 22,2 минг тонна узум етказиб берилади.

Аммо районда бу соҳада баъзи проблемалар мавжуд. Айни узум ҳосилини йиғиштириш чоғида сарсонгарчиликлар бошланади. Вагон етишмайди. Шаҳрисабз вино, арақ ва консерва заводларида мўл-кўл ҳосилни қайта ишлаш имконияти чекланган. Бу муаммонинг ҳал бўлиши махсус омборхоналар қурилиши билан боғлиқ. Афсуски, областнинг 41 процент сабзавотини, 85 процент узумини давлатга сотадиган бу учала районда махсус омборхоналар ҳали қурилмаган. Шу ўринда бир фактни тилга олиш жоиздир. Китоб районидаги Улуғбек номли колхозда картошка сақлайдиган омборхона қурилиши 10-12 йил давомида чўзиб келинди. Зўрға ишга туширилган бу омборхонадан эса фойдаланишнинг иложи йўқ. Аввало, ўрнатилган ускуналар нормал ишламайди. Бундан ташқари 3 минг тонна картошкага мўлжалланган омборхонани қандай қилиб маҳсулот билан тўлдириш мумкин? Ҳолбуки, районнинг ўзи давлатга бор-йўғи 2,5 минг тонна картошка сотади. Планлаштиришдаги чалкашликлар ана шундай қийинчиликларни туғдирмоқда. Балки бу омборхонадан бир неча район фойдаланса ёки савдо ташкилотларига берилса яхши бўлар? Область агросаноат комитети ана шу муаммоларни ҳал қилишни пайсалга солмаслиги лозим.

Пахтачилик Китоб ва Шаҳрисабз районларининг экономикасида етакчи тармоқ ҳисобланади. Кейинги пайтда пахта ҳосилдорлиги пасайиб кетмоқда. 1986 йилда ҳосилдорлик Шаҳрисабз районида 24 центнердан, Китоб районида эса 12 центнердан ошмади. Бунинг сабаби шуки, бир неча йиллар мобайнида ерга аёвсиз муносабатда бўлиб келинган. Биргина Шаҳрисабз районида 3 минг гектардан ортиқ майдонда 15—20 йилдан буён фақат пахта экиб келинмоқда. Бундай монокультурадан воз кечиб, алмашлаб экишни қатъий йўлга қўйиш лозим.

Ҳаётимизнинг барча жабҳаларини қамраб олаётган қайта қуриш ва жадаллаштириш режалари меҳнаткашларнинг янада фаровон турмуш кечиришини таъминлаш руҳи билан суғорилган. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг медицина хизматини янада такомиллаштириш тўғрисида яқинда эълон қилинган ҳужжат лойиҳаси бу ғамхўрликнинг ёрқин ифодаси бўлди. Лойиҳада атроф-муҳитни мусаффо сақлашга, профилактика-даволаш ишлари самарадорлигини оширишга катта эътибор берилмоқда. Афсуски, Чироқчи, Яккабоғ, Китоб районларида вирусли гепатит ва бошқа юқумли касалликларга қарши кураш ишлари кўнгилдагидек йўлга қўйилмаган. Чунки, бу районларда бир неча йиллар мобайнида қишлоқ хўжалигида заҳарли химикатларни ишлатиш авж олган эди. Минерал ўғитлардан фойдаланиш устидан назорат бўшаштириб юборилганди. Бугунги куннинг муҳим вазифаси — «Сельхозхимия» область ташкилотлари ўз фаолиятларини қайта қуриб олишлари керак. Заракунандаларга қарши курашда биологик усулга етарли эътибор бериш лозим. Ҳали ҳам химиялаштириш пунктлари номигагина мавжуд, холос. Ҳатто, Чироқчи районида сабзавот экинларига таъқиқланган заҳарли дорилар сепиш фактлари аниқланди. Область районларидаги партия, совет ва хўжалик ташкилотлари раҳбарлари ана шу муаммоларни тезроқ ҳал этишга эътиборни қаратишлари зарур.

Меҳнат активлиги омиллари

Шаҳрисабз районидаги Ленинобод посёлкаси йил сайин чирой очиб бормоқда. Ленин номли колхоз правлениеси, партия ташкилоти аҳолининг фаровон яшаши учун барча шарт-шароитларни яратмоқда. Хўжаликнинг марказий посёлкасигина эмас, Тўдамайдон, Водарик, Сувисултон қишлоқлари ҳам бош план асосида қайта қурилмоқда. Аҳоли пунктларининг барчаси водопроводлаштирилган, хонадонлар газлаштирилган.

Колхоз марказий қишлоғида кўп қаватли бежирим «Ёшлик» маиший хизмат уйи, шинам чойхона, дорихона, алоқа бўлими бинолари қад кўтарган. Доҳий В. И. Ленин ҳайкали атрофига экилган анвойи гуллар кишига ажиб кайфият бағишлайди. Оқшомлари қишлоқ узра шўх қўшиқ ва куй садолари янграйди. Область Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Шодиёна» ашула ва рақс ансамбли иштирокчиларининг чиқишларини меҳнаткашлар доимо хушнуд кутиб олишади.

Колхозда аҳолини уй-жой билан таъминлаш масаласи муваффақиятли ҳал этилмоқда. Етмиш кишилик қурилиш бригадаси аъзолари шинам, ҳар томонлама қулай замонавий уйлар бунёд этишмоқда. Бултурнинг ўзида саксондан ошиқ колхозчи оилалари ҳовли тўйи ўтказишди.

Инсон омилини жонлантириш учун, энг аввало, меҳнаткашларнинг унумли ишлаши ва мазмунли дам олишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиш лозим. КПСС XXVII съезди қарорларида кўрсатилган ушбу вазифаларни амалга ошириш учун областда муайян тадбирлар ишлаб чиқилган. Кўпгина илғор хўжаликлар кейинги пайтларда социал муаммоларни ҳал этишга, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш даражасини оширишга эътиборни кучайтирмоқдалар.

Яқинда Шаҳрисабз шаҳар маданият саройида қизиқарли бир конкурс бўлиб ўтди. У «Оила — жамиятимиз жавоҳири» деб аталди. Конкурсда саккиз ёш оила иштирок этди. Ёшлар ўзларининг санъат, маданият, рўзғор тутиш соҳасидаги билим ва тажрибаларини намойиш этишди. Бундай тадбирлар, шунингдек янгича тўйлар, Совет Армияси сафига кузатиш, фарзанд кўриш, олтин ва кумуш тўйларни нишонлаш, ишчи ва колхозчилар сафига қабул қилиш сингари маросимлар областда оммалашиб бораётир.

Лекин бу билан областда барча социал-маданий муаммолар, оммага хизмат кўрсатишнинг ҳамма турлари яхши йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Шаҳар ва қишлоқларда турар жой, ободонлаштириш, водопроводлаштириш каби масалалар кун тартибида долзарб бўлиб турибди.

Инсон омили хусусида гап борар экан, физкультура ва спорт ишларини оммалаштириш ҳам муҳим аҳамият касб этишини унутмаслик лозим. Афсуски, областда бу соҳага жиддий эътибор берилмаётир. Кўпгина корхона, ташкилот ва хўжаликларда спорт майдончалари ва заллари йўқ. Жумладан Шаҳрисабз районидаги «Правда», Жўра Элбоев номли, «Социализм» колхозлари, Карл Маркс номли совхоз, колхозлараро механизациялашган кўчма колонна, 218-ремонт-қурилиш бошқармаси каби корхона ва хўжаликларда спорт ишларига эътибор берилмаётир. Шу туфайли ҳам ушбу коллективларнинг аъзолари районда ўтказиладиган кўпгина оммавий мусобақалардан четда қолмоқдалар. Тўғри районда битта СССР спорт мастери, йигирма нафар мастерликка номзод, элликта биринчи разрядли спортчи бор.

Шаҳрисабз райони мисолида хотин-қизларнинг фаолиятини активлаштириш учун қандай ишлар қилинаётганлигига назар ташлайлик. Райондаги хотин-қизларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалигида, мактаб-маориф соҳасида медицина маданий-оқартув ишларида хизмат қилмоқда. Районда ўзининг ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор қозонган хотин-қизлар кўп. Уларнинг ичидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларнинг депутатлари, партия ва совет ходимлари етишиб чиққан.

Афсуски, хотин-қизларнинг ишлаш ва турмуш шароитларини яхшилаш, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга тўлароқ жалб этиш учун барча резерв ва имкониятлар ишга солинмаяпти. Шу райондагина эмас, областнинг бошқа жойларида ҳам кўплаб аёллар иш билан таъминланмаган. Энгельс номли колхоз территориясида тўртта доимий, 22 та мавсумий боғча ва яслилар ишлаб турибди. Бироқ, «Ғунча», «Оқолтин» каби болалар боғчаларидан ташқари жойларда етарли шарт-шароитлар яратилмаган. Барча кичкинтойлар масканлари инвентарлар, ўйинчоқлар билан тўлиқ таъминланмаган. Озиқ-овқат маҳсулотлари, жумладан гўшт, сариёғ билан таъминлашга етарли миқдорда фонд ажратилмаган.

Хўжаликнинг Гулсара Қудратова бошлиқ 9-бригада дала шийпонидаги орасталик эътиборга лойиқ. Бу ерда меҳнатчилар ва кичкинтойлар учун қулай шароит яратишга ҳаракат қилинган. Аммо 8-бригада дала шийпонида бутунлай тескари манзаранинг гувоҳи бўласиз. Аёлларнинг дам олиш хонасида ерга тўшалган рангсиз шолчадан бўлак ҳеч вақо йўқ. Болалар хонаси, ундаги буюмлар гигиена талабларидан анча йироқда.

Бу кўнгилсиз аҳволнинг гувоҳи бўлган ҳар бир кишида ўз-ўзидан савол туғилиши табиий. Ахир шу хўжаликнинг партия ташкилоти секретари, раисининг маданий ишлар бўйича ўринбосари, қолаверса, бригада бошлиғи ҳам аёл-ку! Наҳотки улар бу тартибсизликка кўникиб қолишган бўлса? Ахир покизаликка, гигиена талабларига риоя этишга уларни даъват этиш шарт эмасми?

Умуман, инсоннинг меҳнат активлигини ошириш учун унга ҳар томонлама қулай шарт-шароитлар яратиб бериш лозим. Коммунистик партиямиз инсон омилини жонлантириш борасидаги талабни қўяр экан, аввало, ана шу вазифаларни ҳал этишни назарда тутади.

ГАЗЕТХОН НИМА ДЕЙДИ?

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз раиси Қ. Ҳақбердиев:

— Шифобахш ҳисобланган шотут, марварид тут, жилонжийда йилдан-йилга камайиб кетаётир. Газета мана шу муаммони ўз назоратига олади, деб умид билдирамиз.

Киров номли совхоз директори ўринбосари Ж. Халилов:

— Газетада «Коммунист мактублари» рубрикаси остида қайта қуриш жараёнида фаоллик кўрсатаётган коммунистларнинг хатларига кўпроқ ўрин берилса.

«Социализм» колхози механизатори Б. Бойқулов:

— Газета бизнинг кундалик ҳамроҳимиз. Унда фан-техникага оид янгиликларни ўқиб борамиз. Биз механизаторларнинг кундалик фаолиятида фойдаси тегадиган техника хабарларига алоҳида эътибор берилишини истардик.

Район партия комитети бўлим мудири Ҳ. Очилов:

— Партия группалари, цех партия ташкилотларининг ибратли ишлари тўғрисидаги материалларни кўпроқ ўқишни истаймиз.

«Социализм» колхозининг раиси А. Турсунов:

— Ҳозирги пайтда қайта қуриш ва жадаллаштириш ҳар бир ходимнинг кимлигидан қатъи назар ғайрат-шижоат ва ташаббускорлик билан ишлашини талаб қилаётир. Лекин шундай бир пайтда лоқайдлик кўрсатаётган, шахсий манфаатини жамият манфаатидан устун қўяётган шахслар ҳам йўқ эмас. Уларни фош этувчи ва тартибга чақириб қўядиган материалларга ҳам эътибор кучайтирилса.

Ленин номли колхоз болалар боғчаси мудираси Н. Ҳодиева:

— Болалар боғча ва яслилари ходимлари учун қўлланмалар деярли йўқ ҳисоб. Газета мухбирлари шу мавзуни ўрганиб, бизга амалий ёрдам беришса.

Киров номли совхоз комсомол ташкилоти секретари Н. Мелиева:

— Қишлоқ мактабларини ўқув қуроллари билан таъминлаш яхши эмас. Бунинг устига нархи қиммат. Дафтарлар етарлимас. Бу каби проблемалар газета саҳифаларида кўпроқ ёритилса айни муддао бўларди.

Область агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари Ш. Хўжаназаров:

— Бизнинг кўпроқ вақтимиз имзосиз ариза ва шикоятларни текшириш билан ўтади. Уларнинг аксарияти тасдиқланмайди. Имзосиз туҳмат хатларни ёзувчи авторлар аниқланиб, газетада уларнинг башараси очиб ташланишини истардик.

Залдан шундай таклиф тушди.

— Тортинчоқ, ижтимоий ҳаётда журъатсиз қизлар тўғрисида, уларнинг ҳаётга актив аралашишига ёрдам берадиган мавзуларда материаллар бериб борилса.

Косон районидаги Энгельс номли совхозда ўтказилган газетхонлар конференцияси қатнашчиларининг истаклари;

Совхознинг бўлим бошқарувчиси К. Эгамбердиев:

— Газетада биз пахтакорлар учун фойдали маслаҳатлар бериб борилаётганини маъқуллаймиз. Айни чоғда шуни таъкидламоқчимизки, бундай мавзудаги мақолаларни тайёрлаш чоғида областларнинг хусусиятлари ҳам инобатга олинса мақсадга мувофиқ бўларди.

Совхоз бош инженери Ш. Суюнов:

— Газета саҳифаларида машина теримини барвақт тугаллаган илғор механизаторларнинг фото суратларини босиб чиқарилишини хоҳлардик.

Саҳифа материалларини «Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари Т. НАЖМИДДИНОВ, М. МУҲСИМОВ, А. РАҲИМБЕРДИЕВ, М. ХУДОЙБЕРДИЕВА, М. КАРОМОВ, «Қашқадарё ҳақиқати» газетаси мухбири Ю. УЗОҚОВлар тайёрладилар.

• *Савдо маданияти ҳақида мулоҳазалар*

ЛОҚАЙДЛИККА ЧЕК ҚЎЯЙЛИК

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

Анча йиллардан буён шаҳар Советининг депутатимап. Сайловчилар билан мулоқотларда ўзим ишлаётган коллективда ва умуман жамоат жойларида кўпинча савдо маданияти масаласи, сотувчи ва харидор орасидаги муносабат ҳақида кўп гап бўлади. Чунки савдо дўкони билан муомала қилмайдиган одам йўқ. Суҳбатларда баъзан савдо ходимларининг юлғичлиги, харидор ҳақига хиёнат қилиши, кўполлигидан нолиб қолишади. Албатта виждонан, ҳалол ишлаб, эл хизматига камарбаста бўлаётган савдо ходимлари жуда кўп. Аммо шоли курмаксиз бўлмаганидек, улар орасида савдони харидор ҳақига хиёнат қилиш эвазига бойлик орттириш манбаига айлантирганлари ҳам анча.

Яқинда шаҳар озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли 4-магазин сотувчиси З. Солиева харидор ҳақидан 5 сўм 60 тийин уриб қолганда қўлга тушди. Қизиғи шундаки, З. Солиеванинг қилмиши шу магазиндаги касбдошларига сабоқ бўлмабди. Худди шу воқеа рўй берган куннинг эртасига ушбу магазин сотувчиси М. Раҳмонованинг ҳам харидор ҳақига хиёнат қилганлиги ошкор бўлиб қолди. 27-магазин сотувчиси Қ. Ғиёсов юлғичликда устаси фаранг чиқиб қолди. 64 сўм 50 тийин турадиган аёллар пальтосини устига 20 сўмдан «шапка» қўйиб сотар экан. Афсуски, бундай мисоллар тез-тез учраб туради. Харидорлар билан муомала жараёнида 7-магазин контролер-кассири А. Исохонова 2 сўм 18 тийин, 6-магазин сотувчиси А. Саримсоқов 1 сўм 83 тийин, 70-магазин сотувчиси Ф. Жўраева 8 сўм уриб қолганлар.

Албатта, меҳнатсиз даромадга тузоқ қўйганлар тегишли жазоларини олдилар, Бироқ, мени бир нарса ташвишлантиради. Ахир улар ишлаётган коллективлар раҳбарлари, шаҳар Совети ижроия комитети савдо ходимлари орасида илдиз отган бу иллатдан бехабарми? Бундай деб бўлмайди. Шаҳар Совети ижроия комитети йиғилишларида бу масала вақти-вақтида муҳокама қилиниб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Савдо корхоналарида тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, текинхўрликка қарши курашни кучайтириш савдо ташкилотлари зиммасига юкланади. Бироқ афсуски, бу қарорлар кўнгилдагидек ижро этилмаяпти. Савдо ташкилотлари раҳбарлари баъзан бу нохуш кўринишларни билмасликка олаптилар.

Бу масаланинг яна бир муҳим томони бор. У ҳам бўлса савдодаги юлғичларга қарши кенг жамоатчиликни сафарбар этишдир. Чунки савдо ходими билан юзма-юз муомала қиладиган энг аввало харидор — бизнинг ўзимиз. Лекин юқорида тилга олинган сотувчилар уялмай-нетмай ҳамёнимизга қўл урса индамаймиз. Ё лоқайдлик қиламиз ёки 10—15 тийин пул учун «паст кетмайлик» дея сохта ғурурга эрк берамиз. Қаранг, Марғилон шаҳри гўшт дўконларида гўшт нархи ҳар доим 1 сўм ортиқча юритилади. Биз эса «ориятимиз» устун келиб яна индамаймиз. Депутатлик группалари, кўп сонли депутатлар, маҳалла комитетлари раҳбарлари, активлар савдо ишларига аралашишга гўё бу фақат маъмурий органларнинг иши дегандай аллақандай ийманиб турадилар. Қолаверса меҳнатсиз даромадга қарши кураш ҳар бир меҳнаткаш инсоннинг виждоний бурчи-ку. Қайта қуриш ҳар бир кишидан ҳаётимизнинг барча соҳаларига, унда рўй бераётган воқеаларга фаол аралашувни талаб этяпти. Менимча савдодаги юлғичликка чек қўйишнинг энг биринчи шарти — ўзимиздаги лоқайдликка, сохта «ориятга» барҳам бериш, ўз ҳақимизни талаб қилишимиздир. Чунки, ишчи, колхозчи, зиёлининг ҳар бир тийини пешона тери эвазига келади.

Д. ҚОСИМОВ,
Марғилон шаҳридаги «Атлас» бирлашмасининг тўқувчиси, шаҳар Совети депутати.

• *Бугун—Танкчилар куни*

Ватаннинг зирҳли қалқони

Совет кишилари танк қўшинларини фахр ва ифтихор билан Ватанимизнинг зирҳли қалқони деб атайди. Танклар — қуруқликдаги қўшинларнинг асосий зарбдор кучи. Бу сўзларда уларнинг қаҳрамонона тарихи, бугунги кундаги шонли ишлари ифодаланган.

Совет ҳокимиятининг дастлабки кунларида автобронеотрядлардан ташкил топган бу қўшин тури тараққиётнинг катта ва шонли йўлини босиб ўтди. Улуғ Ватан уруши йилларида танк қўшинлари ҳам жиддий синовдан ўтди.

Урушдан кейинги йилларда ҳарбий ишда рўй берган чуқур, туб ўзгаришлар танклар ролини янада оширди. Империализмнинг босқинчилик сиёсати ва дағдағаси Ватанимиз мудофаа қудратини мунтазам мустаҳкамлаш заруратини туғдирмоқда.

Совет танкчилари Қуролли Кучларимиз жангчилари билан жанговар сафда ўз хизматларини шараф билан бажармоқдалар. Шахсий составнинг ўқиши, ўқув машқлари, ҳарбий тарбия жараёнлари инсон омилини янада фаоллаштиришга қаратилган. «КПСС XXVII съезди қарорларини амалга оширамиз, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини фидокорона меҳнатимиз билан нишонлаймиз!» Танкчиларнинг шу кунлардаги социалистик мусобақаси шиори ана шундай.

Коммунистик партия атрофида мустаҳкам жипслашган танкчилар бошқа жангчилар билан бир сафда халқимизнинг тинч ижодий меҳнатини, она-Ватанимиз хавфсизлигини ҳушёр туриб қўриқламоқдалар, ўз интернационал бурчларини шараф билан адо этмоқдалар.

Совет Армиясининг энг кекса қўшилмаларидан — машҳур мотоўқчи Самара — Ульяновск Бердичев дивизияси танкчи жангчилари ўз байрамларини жанговар ва сиёсий тайёргарликда катта муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда нишонламоқдалар.

Суратда: дам олиш соатида.

В. ПЕСЛЯК фотоси (ТАСС).

• *Спорт*

ХОККЕЙ:

БИРИНЧИСИ ҒАЛАБА, ЛЕКИН...

Канада кубоги учун ўтказилаётган халқаро турнир ниҳоясига етмоқда. Саралаш учрашувларини муваффақиятли ўтказган СССР ва Канада командалари ўртасида дастлабки финал ўйини бўлди. Хоккейчиларимиз 6:5 ҳисобида устун келишди. Мазкур учрашув олдидан канадалик таниқли хоккейчи У. Гретцки: «Агар биз ғалаба қозонмасак, мухлислар олдида уятга қоламиз» деган эди. Лекин бош совринни қўлга киритиш учун турнир низомига кўра такрорий учрашувда кетма-кет ғалабага эришиш кўзда тутилган. Дуранг инобатга олинмайди. Акс ҳолда учрашувларни яна давом эттиришга тўғри келади.

ФУТБОЛ:

ЙИРИК ҲИСОБ

Фарғоналик ветеран футболчилар билан «Пахтакор-87» командаси ўртасида ўтказилган ўртоқлик учрашувида (3:3) Ю. Саркисян билан Т. Исоқов учтадан тўп киритишган эди. Тошкентда Ўзбекистон футболининг ветеранлари командаси билан пахтакорчилар учрашувида эса йирик ҳисоб қайд этилди. Пахтакорчиларнинг еттита тўпига ветеранлар иккита тўп билан жавоб беришди. Ўртоқлик учрашуви мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИ

Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 70 йиллиги ва «ҲУЖУМ» ҳаракатининг 60 йиллигига бағишланади

19 ВА 20 СЕНТЯБРЬ СОАТ 20.00 ДА
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МАЙДОНДА
ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН ХАЛҚ САЙЛИ ЎТКАЗИЛАДИ

Концерт саҳналарида 1200 ижрочини уюштирган республиканинг етук ижодий коллективлари ва солистлари иштирок этадилар.

Шу жумладан «ШОДЛИК», «ЛАЗГИ», «ХАЙТАРМА», «УЙҒУР», «ХОРАЗМ» ансамбллари:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Бобомурод ҲАМДАМОВ, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА, Малика АҲМЕДОВА;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Шерали ЖЎРАЕВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ғуломжон ЁҚУБОВ, Олмахон ХАЙИТОВА, Владимир ЛАПИН;

Ўзбекистон эстрадасининг машҳур коллективлари ва солистлари; «ЯЛЛА», «САДО», «НАВО» вокал-чолғу ансамбллари, замонавий жаз музика ансамбли;

пойтахт театрларининг етук артистлари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ижодий коллективлари, Зебо Ғаниева номли фронт бригадалари ансамбли, совет цирки усталари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари, республика спортчиларининг намунали чиқиши бўлади.

КАРЛ МАРКС КЎЧАСИДА АНЪАНАВИЙ КУЗГИ «ҚОВУН САЙЛИ», СОВҒАЛАР, КИТОБЛАР, САНОАТ МОЛЛАРИ САВДОСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

САЙЛ МУШАКБОЗЛИК БИЛАН ЯКУНЛАНАДИ.

Билетлар 14 сентябрь соат 14.00 дан бошлаб В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида сотилади.

•

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИНИНГ СИРТҚИ БЎЛИМ СТУДЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎҚУВ ИМТИҲОН СЕССИЯСИ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛИШИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

28 сентябрдан 30 октябргача — 1 КУРС, барча мутахассисликлар бўйича;

21—26 сентябрь — 2 ва 4 КУРСЛАР, барча мутахассисликлар бўйича;

14—19 сентябрь — 3 КУРС, барча мутахассисликлар бўйича;

14 сентябрдан 3 октябргача — 5 КУРС («БУ»);

5—14 октябрь — 6 КУРС, барча мутахассисликлар бўйича.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи уруш ва меҳнат ветерани, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, республика радио уйининг собиқ директори

Ғафур Раҳимович РАҲИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги коллективи Республика радиолаштириш, радио алоқаси ва телевидениеси узелининг бошлиғи Т. Ғ. Раҳимовга отаси

Ғафур Раҳимович РАҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Мухбир» — («Корреспондент») журнали редакцияси коллективи журнал ходими Ҳ. Шониёзовага қизи

ЖАМИЛАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• *Тингланг, томоша қилинг*

13 сентябрь, якшанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — «90 минут». 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.15 — «Спортлото» 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.00 — Тонгги почта. 12.30 — Ҳужжатли фильм. 12.45 — «Телеаукцион». 13.45 — Музикали киоск. 14.15 — Қишлоқ янгиликлари. 15.15 — Здоровье. 16.00 — «Ўртоқ қўшиқ». 16.55 — Бизнинг уй. 17.40 — Бугун — Танкчилар куни. 17.55 — Останкинода бронетанк қўшинлари ветеранлари ва курсантларининг санъат усталари билан учрашуви. 19.15—Халқаро панорама. 20.00 — «Уруш-урушда». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Балет ҳақида». 23.05 — Футбол шарҳи. 23.50 — Янгиликлар. 23.55 — Анна Герман. Тақдири ва қўшиқлари.

МТ-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Танкчилар кунига. 9.40 — Рус тили. 10.00 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 11.10 — Шоирлар. Маяковский ҳақида. 12.25 — Ўт ўчириш амалий спорти. 12.55 — Мамлакат миллий театрлари фестивали. 15.05 — Енгил атлетика. «Гран-при». Финал. 16.05 — «Само сўқмоғи». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм. 16.45 — «Фан, гуманизм, инсон». 17.30 — Камалак. 18.05 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Телефон орқали совғалар». Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар. 23.55 — Автомодель спорти. Европа чемпионати. 00.20 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Ҳужжатли фильм. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Телефильм. 8.45 — Музикали палитра. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.45 — Биргаликда куйлаймиз. 10.05 — Ўзбекистонда Ҳиндистон фестивали. «Ганг узра тонг». Бадиий фильм. 2-серия. 11.15 — «Қувноқ стартлар». 12.20 — Бугун — Танкчилар куни. 12.35 — «Тошкент танкчилар билим юрти ҳақида сўз». Телеочерк. 12.45 — «Футбол ўйнашни ўрганинг». 13.15 — Концерт. 13.45 — Ёшлик. 14.55 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — «Гўзаллик оламига саёҳат». 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мультипанорама. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 — Время. 22.05 — А. Қаҳҳор туғилган куннинг 80 йиллигига. Сатирик новеллалар. «Пора».

УзТВ-II. Фрунзе: 16.40 — Мультфильм. 16.50 — Бугун — Танкчилар куни. 17.15 — «Новинки» киноклуби. 18.35 — Советский воин. 18.45 — «Хонадон учун, оила учун». 19.15 — Халқаро панорама. 20.00 — М. Ғафурий номли Бошқирд академик драма театри артистларининг концерти. 21.20 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Чет эл фильмлари экрани. «Лабиринт». Бадиий фильм.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — Табассум. 10.15 — С добрым утром. 11.30 — Студент ва ёшлар учун концерт. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Концерт. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.00 — Болалар учун концерт. 15.40 — «Ўжарлар». Музикали комедия. 17.25 — Лирик концерт. 18.15 — Фан уфқлари. 18.30 — Танкчилар учун концерт. 19.20 — «Ёшлик». 20.45 — Рақс оҳанглари. 21.05 — Табассум. 22.30 — ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Жўраев куйлайди.

ТВ — ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА — ТВ

14 сентябрь, душанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — Футбол шарҳи. 10.20 — «Шаҳар суворийси». Бадиий фильм. 11.25 — «Сенинг истеъдодларинг, Украина». 12.15 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — Рус тили. 17.20 — Горнчилар, қаердасиз! 17.50 — Илмий-оммабоп фильм. 18.10 — Пилер Риохта рақсга тушади. 18.45 — «Қурувчи». 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Канада кубоги. 2-финал матчи. 21.30 — Время. 22.05— Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Концерт.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 10.35 — Тарих. 10.05 — Итальян тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Астрономия. 12.05 — Фан ва турмуш. 13.10 — «Телефон орқали совғалар». Бадиий фильм. 15.15 ва 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Картина». Бадиий фильм, 1-серия. 23.35 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Ватанимни шарафлайман. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар. 16.45 — Фильм-концерт. 17.30 — Қизиқувчилар экрани. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ёшлик. 18.45 — Миркарим Осим туғилган куннинг 80 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Хотира. СССР халқ артисти М. Турғунбоева. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Пахтакор» — «Ростсельмаш». 22.50 — Ўзбекистонда Ҳиндистон фестивали.

УзТВ-II. 19.30 — Концерт. 20.00 — «Иристон фарзанди». Бадиий фильм. 21.30 — Время. **Фрунзе.** 22.05 — «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм, 1-серия.

•

15 сентябрь, сешанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — Хоккей. Канада кубоги. 2-финал матчи. 11.35 — Ҳужжатли фильм. 12.25 ва 16.30 —Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — Салом, музика! 17.50 — Фалсафий суҳбатлар. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Сиз яратган боғ. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Молдавия телевидениесининг программаси. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Қўлни-қўлга берайлик, дўстлар. 23.45 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Биз яшайдиган олам. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Биология. 11.55 — Рус тили. 12.25 — Илмий-оммабоп фильм. 13.00 — «Картина». Бадиий фильм, 1-серия. 14.50 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.20 ва 18.35 — Янгиликлар. 18.40 — Ритмик гимнастика. 19.10 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 20.00 — Онамларнинг мактаби. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — «Биргалашиб ўйлаб кўрайлик». 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Картина». Бадиий фильм, 2-серия. 23.40 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар. 16.45 — Телефильм. 17.30 — Физика. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ўзбекистонда Ҳиндистон фестивали. 18.50 — Мультфильм. 19.05 — Халқ талантлари кўргазмаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Иқтисодий шарҳ. 20.15 — «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Деҳқоним менинг. 21.30 — Время. 22.05 — «Ўзгаларни деб». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.35 — «Дадил қадам». Бадиий фильм, 1-серия. 21.10 — Китобсеварлар ҳақида ҳикоялар. 21.30 — Время. **Фрунзе.** 22.05 — «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм, 2-серия.

•

16 сентябрь, чоршанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — Салом, музика. 10.35 — Шингил ҳикоялар антологияси. 11.05 — Мультфильмлар. 11.25 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — Тележурнал. 17.35 — Вологда тароналари. 17.40 — Биргалашиб ўйлаб кўрайлик. 18.30 — Сўзни амалда иш билан оқла. 19.00 — Мультфильм. 19.10 — Шеърият лаҳзалари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Концерт. 20.20 — Санъат усталари. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Европа кубоклари. 24.00 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Жамиятшунослик. 10.05 — Немис тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.45 —Музика. 12.05 — Шахмат мактаби. 13.10 — «Картина». Бадиий фильм, 2-серия. 15.05 ва 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Баскетбол. Қитъалараро кубок. 19.20 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 20.00 — Ҳамдўстлик. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.50 — Музикали киоск. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 —Время. 22.00 — «Картина». Бадиий фильм, 3-серия. 23.20 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ҳужжатли фильм. 16.45 — Зоология. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.30 — Совет Давлати ва ҳуқуқи асослари. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Гўзаллик оламига саёҳат. 19.00 — Хўжасизликка қарши ўт очамиз. 19.30 — Ахборот. 19.45— «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Мусиқамиз хазинасидан. 23.00 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.55 — «Дадил қадам». Бадиий фильм, 2-серия. 21.00 — Енгилдан эҳтиёт бўлинг. 21.30 — Время. **Фрунзе** 22.00 — «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм, 3-серия.

•

17 сентябрь, пайшанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — «Кўргазмадаги манзаралар». 10.10 — Горнчилар, қаердасиз! 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.20 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 —Ҳужжатли фильм. 17.20 — «Ҳар доим бўлсин қуёш! 18.20 — Севимли Ватаним менинг. 18.25 — Фан ва турмуш. 19.00 — Футбол. Европа кубоклари. Танаффусда — дунё воқеалари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Яша ва унутма». Фильм-спектакль. 23.50 — Дунё воқеалари. 00.05 — Дунё ва ёшлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 10.05 — Испан тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Биология. 12.00 — АБВГДейка. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 13.05 — «Картина». Бадиий фильм, 3-серия. 14.55 — Янгиликлар. 15.05 — Кемерово телевидениесининг программаси. 18.55 — Янгиликлар. 18.45 — «Мактаб: қайта қуриш муаммолари». 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Реклама. 20.50 — «Ҳамма гуллар — хорга». 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Бизнинг мерос. 23.15 — Янгиликлар. 23.20 — Баскетбол. Қитъалараро кубок. 24.00 — Д. Алексеев чалади. 00.30 — Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Локомотив» (София) — «Динамо» (Тбилиси).

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50— «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Ҳужжатли фильм. 16.45 — География. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.30 — «Ҳамид Олимжон — лирик шоир». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Бойчечак. 19.00 — Давлат қабули — давр талаби. 19.30 — Ахборот. 19.50 — «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Улар биринчилардан эди». 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Пахтакор» — «Динамо» (Ст). 22.50 — Ўзбекистонда Ҳиндистон фестивалининг тантанали ёпилиши.

УзТВ-II. 19.30 — Телефильм. 19.55 — «Аёл қалби». 20.40 — Реклама. 20.50 — Шаҳарларимиз қиёфаси. 21.30 — Время. **Фрунзе.** 22.05 — «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм, 4-серия.

•

18 сентябрь, жума

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — «Яша ва унутма». Фильм-спектакль. 11.10 — Дунё ва ёшлар. 11.45 — Ҳар доим бўлсин қуёш! 12.45 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Қайта қуриш прожектори. 16.50 — «Вулқон билан биргамиз». Бадиий фильм. 17.55 — Ҳужжатли фильмлар. 18.25 — Г. Карева ижросида рус романслари. 18.50 — Мультфильмлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади. 19.50 — «Туш ва ўнгдаги парвозлар». Бадиий фильм. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.00 — Муаммолар — изланишлар — ечимлар. 23.30 — Концерт. 00.20 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Тарих. 12.05 — Сиз яратган боғ. 13.10 — «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 15.45 — Янгиликлар. 15.50 — «Сванетия». 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Баскетбол. Қитъалараро кубоги. 19.25 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Городки спорти. СССР чемпионати. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.05 — «Хавфли марра ёқасида». Бадиий фильм. 23.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Тонгги тароналар. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Телефильм. 15.00 — «Ҳамза». Бадиий фильм. 16.40 — Ҳужжатли фильмлар. 19.00 — Агросаноат ва Озиқ-овқат программаси. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Амалий давра учрашувлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган халқ ижодиёти II Бутуниттифоқ фестивали. 21.30 — Время. 22.00 — Телеминиатюралар. 23.00 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Спорт кинопанорамаси. 20.35 — Ритмик гимнастика. 21.00 — «Қонун посбонлигида». 21.30 — Время. **Душанба.** 22.00 — «Авлодлар». Телеспектакль. 23.00 — Шу куннинг янгиликлари.

•

19 сентябрь, шанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.35 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — П. И. Чайковский. «Москва кантатаси». 10.55 — Поэзия. 11.50 — Ўсимликлар дунёси. 12.45— Ҳужжатли фильм. 13.45 — Дунё воқеалари. 14.00 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 14.30 — Ҳамдўстлик. 15.00 — Бугун — Москва куни. 15.30 — Камалак. 16.05— Резонанс. 17.20 — Мультфильм. 17.30 — Бугун — Москва куни. 18.00 — Озарбайжон ССР халқ артисти Ф. Қосимова куйлайди. 18.10 — «Сенинг замондошинг». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 20.45 — Бугун — Москва куни. 21.15 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Театр, кино, телевидениеда музика. 00.15 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Спидвей. Жаҳон чемпионати. 10.40 — Тонгги почта. 11.10 — «Мени йўқ десалар, ишонма!» Бадиий фильм. 12.20 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 13.20 — Телевизион театр таклиф этади. 15.50 — Баскетбол. Қитъалараро кубок. 17.10 — «Машҳур бўлиш йўли». Бадиий фильм. 18.15— Музикали портрет. 18.45 — «Маяковский биз билан». 19.40 — Фестиваллар, конкурслар, концертлар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — «Здоровье». 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Асфальтдаги дарахтлар». Бадиий фильм. 23.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Ҳужжатли фильм. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ҳужжатли фильм. 8.50 — Врач маслаҳати. 9.00 — Музикали палитра. 9.30 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 10.20 — Ёш олимлар телеклуби. 10.50 — Ҳиндистон спортчилари Ўзбекистонда. 11.20 — «Иқбол». 12.35 — «Техника ижодиёти мактаби». 13.05 — «Орлеан қизи». Спектакль. 15.55 — «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Танаффус пайтида — Янгиликлар. 18.05—Мультфильмлар. 18.30— «Тенгдошлар». 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — «Ёшлик». 20.30 — Ахборот. 20.50 — Эстрада калейдоскопи. 21.30 — Время. 22.05 — «Абдулла Қаҳҳор драматургияси». 23.05 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-II. Душанба. 18.05 — «Пионерлар маршида». 18.35 — Болалар учун фильм. 19.10 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 19.20 — Реклама. 19.30 — Новости. 19.50 — «Яна бир бор оқ йўл!» Телетеатр. 20.30 — Ахбор. 20.50 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. «Бўстон-III». 21.30 — Время. 22.05 — «Бўстон-III» (давоми).

•

20 сентябрь, якшанба

МТ-I. 8.00 — 90 минут. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.15 — Спортлото. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.00 — Тонгги почта. 12.30 — Киноафиша. 13.30 — Музикали киоск. 14.00 — Қишлоқ янгиликлари. 15.00 — Здоровье. 15.45 — Ҳаёт билан ҳамдам. 16.20— Концерт. 18.15 — Бизнинг уй. 19.00 — Халқаро панорама. 19.45 — Мутлақо ақл бовар қилмайдиган воқеа ёки граф Калиостро. Телевизион музикали спектакль. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30— Время. 22.00 — Футбол. «Динамо» (К) — «Спартак». 23.45 — Фильм-концерт. 00.50 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.30 — «Асфальтдаги дарахтлар». Бадиий фильм. 10.45 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 11.25 — Рус тили. 11.55 — Украина телевидениесининг программаси. 12.50 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 13.50 — «Центрафуга». Фильм-спектакль. 15.35 — Камалак. 16.00 — Баскетбол. Қитъалараро кубок. Ярим финал. 17.15 — Ўрмон ходимлари кунига. 17.55 — Дунё ва ёшлар. 18.30 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 19.15 — Ҳужжатли фильмлар. 20.00 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 20.45 — «Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 — Илмий-оммабоп фильм. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Время. 22.05 — «107-инструкция бўйича тўнтариш». Бадиий фильм. 23.25 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Ритмик гимнастика. 7.20 — Телефильм. 7.30 — Ахборот. 7.50 — Ўрмон ходимлари кунига бағишланган кинопрограмма. 8.50 — Истеъдод. 9.20 — Биргаликда куйлаймиз. 9.40 — Мактаб ўқувчилари учун. 11.00 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 12.00 — Шахмат мактаби. 12.30 — Телеминиатюралар. 13.20 —Совет турмуш тарзи. 13.50 — Театр учрашувлари. 14.45 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Қўшиғим, жон қўшиғим. 19.00 — Табиат ва инсон. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бугун — Ўрмон ходимлари куни. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Мен сени ҳеч қачон унутмайман». Бадиий фильм.

УзТВ-II. Душанба. 18.10 — Телевизион почтадан. 18.50 — Телефильм. 19.20 — Киноочерк. 19.30 — Новости. 19.45 — Объективда — қайта қуриш. 19.55 — «Қасос». Теленовелла. 20.30 — Ахбор. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Музикали программа. 22.45 — «Европа тарихи». Бадиий фильм.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари: 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.